

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Birželis - June 16, 1983 Nr. 24

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DETENTĖS GAIVINIMAS

Abi pusės rodo susidomėjimą tuo

Vytautas Meškauskas

Nepaisant paskutinių metų karingos retorikos iš abiejų pusių, santykių atlyžimas tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, savo laiku pagarsėjęs detentes vardu, yra - ir visados buvo - galimybių ribose. Griežtos retorikos iš prezidento Reagano ir jo administracijos pusės atgarsiai šiame krašte parodė, kad ji nėra populiari. Dėl to, kad - jei sutikti su prezidentu, jog Sovietija yra viso blogio priežastis ir centras, tai reikia ruošti kovai su juo - tas reikalauja iš tautos nemažų aukų ir rizikos, ko amerikiečiai, kaip ir kitos tautos, savanoriškai nenori priimti. Tokiose aplinkybėse kiekvienas politikas, kuris aiškinasi suradęs kokią modus vivendi formulę su sovietais, visados susilauks jei ne pasisėkimo, tai bent tikro susidomėjimo.

Tam konstatavimui pavyzdžių nereikia toli ieškoti. Tik prisiminkime administracijos pasiūlymą tartis dėl ateities grūdų tiekimo sovietams ir šių dienų buv. karo metų ambasadoriaus Maskvoje, senelio W Averell Harriman vizitą Andropovui. Pagal nusistovėjusią praktiką tą vizitą paseks visos eilės kandidatų į prezidentus viešnagės Maskvoje. Net ir visai privataus asmens - Harri-man - vizitas turėjo oficialumo prieskonį. Jį lydėjo Valstybės Departamento pareigūnas Peter B. Swiers, kas leidžia manyti, kad D-tas iš to vizito kažko vylėsi.

Andropovas, žinoma, pasi-naudojo proga pareikšti:

"Turint galvoje pasaulinę strateginę situaciją ir vis augantį gresiančių sprogti problemų skaičių visam pasaulyje, SSSR ir JAV negali leisti įtraukiamos į karines varžybas."

"Visų tautų interesai reikalauja tarp jų bendravimo. Aiš-

ku, kad kiekvienai metai, prarasti susitarimui dėl ginklų apribojimo, sukelia naujų problemų ir sprendimo suradimą komplikuoja."

Mums patiktų, kad prezidentas į tai atsakytų, jog Andropovas yra susirūpinęs ne pasaulio gerove, bet JAV pastangomis atsiginkluoti. Kompiuteriai ir ryšių išstobulinimas šiuo metu daro tikrą perversmą karvedyboje. Kaip sovietai bijo atsilikti karo technikoje, įrodo jų begėdiškas špionžas visose pramingose šalyse, visų techniškių detalių medžiojimas. To perversmo dėka visi sovietų tankai, laivai ir lėktuvai greitu laiku bus vertinami tik kaip metalo ir kitų medžiagų laužas.

Vietoje to, tačiau, N.Y. Times birželio 4 d. rašė:

WASHINGTON HAILS ANDROPOV APPEAL FOR WARMER TIES

U.S. IS A 'READY PARTNER'

Anot straipsnio autoriaus H. Smith, prezidento patarėjų tarpe nėra vieningos nuomonės ką toliau daryti. Baltųjų Rūmų štabo viršininkas James A. Baker 3rd ir jo padėjėjas Michael K. Deaver (buv. Hannofordo firmos dalininkas) siūlo Reagano-Andropovo susitikimą jau sekantį pavasarį, kas padėtų prezidento populiarumui prieš rinkimus. Tame susitikime galima būtų aptarti menkesnius klausimus tik kad atsikratyti opozicijos tvirtinimo, kad Reaganas niekada negalės tartis su rusais. Tuo tarpu kiti pareigūnai -

(Nukelta į 2 psl.)

Clevelando ir Australijos lietuvių moterų krepšinio komandos susitikusios Clevelande

J. Garlos nuotr.

Iš Australijos į Ameriką

ANTANAS LAUKAITIS

Ir štai pagaliau, po 18-kos valandų skridimo, Australijos lietuviai sportininkai, atsirado San Francisco mieste. Tiek skridimo metu, didžiajame Australijos QANTAS Jumbo lėktuve, tiek ir išlipus San Francisco aerodrome, tarp daugelio kitų keleivių, ypatingą dėmesį atkreipė žalia-geltona spalva. Tai australiečiai lietuviai, pasipuošę savo sportiniais treningais ir marškinėliais, su užrašais "Australian Lithuanians Chicago 83" ir ant nugarų didžiulis užrašas AUSTRALIA.

Žmonės klausia, teiraujasi, kas mes, kur yra ta Lietu-ania, ką mes žaidžiam, į kokią olimpiadą vykstame? Aiškinam, pasakojam kur yra ta Lietuva, kad Chicagoj vyksta mūsų tautinė olimpiada, kad suvažiuoja sportininkai iš vakarų pasaulio įvairių valstybių, kad Chicago yra mūsų laisvojo pasaulio lietuvių sostinė ir t.t.

San Franciscce nors ir nedaug lietuvių, tačiau mūsų jau laukia LB apylinkės pirmininkas ir buvęs australietis, geras mūsų draugas R. Pažemėnas. Perėjus muitą ir amerikiečiams muitininkams taip pat su nusistebėjimu žiūrint į šį didelį skaičių geltonai žaliai mirgančių lietuvių ir nieko net netikrinus autobusų esam nuvežami į viešbutį pačiam miesto centre. Nors jau ir vėlyvas vakaras, tačiau daugumas skuba apžiūrėti "Fisherman's Wharf" garsųjį rajoną, paragauti vėžių, žuvies ir kt. staiga praėjo ir visas nuovargis ir akys nuo nemiegotos nakties, vėl atsidarė. Kitą rytą ir visą dieną, lietuvių padedami, apžiūrime šį idomų miestą, aplankome jo gražiausias vietas ir vėlai vakare, palydėti savo senų ir jau naujų draugų, pakylame į Chicago, iš kur vėliau į Clevelandą.

Lėktuve, šį kartą jau "American Airlines", mus gražiai pasveikina kapitonas ir pristato kitiems keleiviams. Jaunuoliai, ypatingai merginos, jau atsi-gauna, lėktuve, kas gali snaudžia, žiūri filmą ar stebi naujus savo kaimynus, šį kartą jau amerikiečius. Stebim užtekančią saulę, apačioj esančius miškus, eže-

rus ir didžiąją Mississippi upę. Ir štai pagaliau pasiekiam Chicago. Tik šį kartą čia sustojam trumpam laikui, belaukdami kito lėktuvo į Clevelandą. Gaila, kad mūsų grupė dėl vasaros sezono ir prasidedančių mokyklų atostogų, negali visi sutilpti į vieną lėktuvą. Dalis turi čia laukti 7-nias valandas ir skristi su sekančiu lėktuvu.

Pagaliau po skubiai pavalgęty skanių amerikoniškų pusryčių, nusileidžiam Clevelande. Čia mus labai greitai atpažįsta atvykę pasitikti Priėmimo komiteto pirmininkas Vl. Plečkaitis ir matau iš tolo man mąjuoja mano senas draugas Vl. Bacevičius, kaip visuomet nešdamas už save didesnę foto aparatų ir kitų fotografavimo reikmenų maišą. Daro jis nuotraukas ir fiksuoja mus atvykusius į pirmąją mūsų išvykos lietuviškąją koloniją. Susipažįstu su pirmininku Vl. Plečkaičiu, gaunu iš jo pirmąsias informacijas ir autobusas tuoj pat mus veža į Lietuvių Klubą, kuris yra mūsų viešėjimo Clevelande metu, centras. Kieme jau laukia didelis būrys lietuvių ir dar didesnis užrašas "Clevelandas sveikina Australijos lietuvius sportininkus". Pamatau savo senus pažįstamus, sveikinamės, bučiuojamės ir stipriai spaudžiamės dešines. Sutvarkius savo lagaminus einame į vidų ir čia jau laukia lengvas užkandis. Susipažįstu su apgyvendinimo

(Nukelta į 11 psl.)

VLIKo Tarybos nariai ir svečiai darę pranešimus tarybos posėdyje, š. m. gegužės 14 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje. Iš kairės sėdi: A. Trakis - posėdžio sekretorius, kun. J. Prunskis - Draugo korespondentas, dr. A. Butkus - JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas, V. Mažeika - posėdžio pirmininkas, dr. E. Armanienė - VLIKo valdybos vicepirmininkė teisiniam reikalams, St. Žadeikis, T. Blinstrubas, J. Jurkūnas. Stovi: M. Valiukėnas, Vl. Šimaitis, K. Dirkis, K. Oželis, J. Sakas, Vl. Sinkus, Gr. Lazauskas, M. Pranevičius, Pr. Povilaitis, Vl. Šoliūnas, V. Paulionis, A. Bagdonas ir A. Regis.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Dirva*

Nauji administracijos pasiūlymai Ženevos nusiginklavimo derybose.

- Sovietai siūlo 'beatominę zoną' Baltijoje. - Andropovo sveikata.

- Kas pataria Reaganui sovietų klausimuose?

Pereitą trečiadienį Ženevoje buvo atnaujintos derybos ir dėl strateginio atominio nusiginklavimo (START). Salia jų, kaip žinia, vyksta ir pokalbiai tik dėl vid. distancijos raketų apribojimo. Dėl jų nesutarus, dar šių metų pabaigoje NATO pradės apsiginkluoti naujomis Pershing II raketomis ir skraidančiomis bombomis (cruise missiles). Nors formaliai deramasi atskirai, tačiau tarp abiejų derybų yra glaudus ryšys. Didelė vienos pusės persvara tolimo skridimo raketose galėtų atstoti kitos pusės persvarą vid. distancijos raketose.

Prezidentas Reaganas iš pat pradžių tikėjo, kad sovietai nenorės sumažinti savo atominių ginklų skaičių, jei turi jų persvarą ir manys, kad amerikiečiai neturės valios tą persvarą išlyginti. Ta pažiūra tačiau pasirodė nepopuliari tautoje, todėl jos administracija buvo priversta griebtis žygių, kurie įrodytų jos tikrą norą sumažinti atominių ginklų skaičių. Tai buvo ir kongreso daugumos sąlyga, duodant lėšų MX raketos vystymui. Administracija aiškino, kad tos raketos jai reikalingos kaip pagąsdinimas, verčiantis sovietus derėtis. Tuo tarpu raketos priešininkai teigė, kad toji MX raketa su 10 sprogstamųjų užtaisų kurie gali būti paleisti į atskirus taikinius, sovietų gali būti palaikyta 'pirmo smūgio' ginklu - t.y. tokiau, kurių salvė vienu smūgiu galėtų sunaikinti visas prieš žemės slėptuvėse išrikiuotas ra-

ketas, kas sovietus paskatins tik dar smarkiau ginkluotis.

Tokioje situacijoje administracija apsisprendė sovietams pasiūlyti skaičiuoti ne raketas, bet tik sprogstamus užtaisus, ateityje panaikinant visas daugelio užtaisų raketas, paliekant tik su vienu užtaisu. Kadangi jos mažesnės bei judresnės, į jas priešui sunkiau nutaikinti. Iš kitos pusės - raketos su vienu užtaisu negali būti laikomos pirmo smūgio ginklu, tinkamu netikėtam užpuolimui. Vieno užtaiso raketos daugiau tinka 'atsikėrimui'.

Iki šiol buvo kalbama ne apie užtaisus, bet jų nešėjus - raketas bei lėktuvus dėl to, kad pradedant derėtis dėl atominių ginklų skaičiaus apribojimo sovietai jau turėjo daugiau raketų, bet amerikiečiai jau buvo suradę būdą jas apginkluoti keliais užtaisais. Užtat jiems nebuvo baisi sovietų raketų pervara: 1,618 prieš 1,054 amerikiečių. Tai buvo SALT I. Pasirašytas 1979 m., bet neratifikotas, SALT II leido abiem pusėm turėti po 2,250 raketų ir bombonešių (SALT I bombonešių visai neminėjo).

Naujas administracijos požiūris derėtis dėl užtaisų (warhead), bet ne raketų, atrodo logiškas. Sovietai iki šiol aiškino, kad jie turi turėti daugiau žemės slėptuvėse laikomų raketų, nes amerikiečiai turi jų daugiau ir su daugiau užtaisų povandeniniuose laivuose. Be to, reikią įskaityti britų ir prancūzų turimas raketas. (Ir kaip tyčia, prancūzai dėl ūkinių sunkumų dabar yra nusistatę mažinti savo konvencionalės kariuomenės dydį, vietoje jos stiprindami pigesnes, atominės pajėgas!)

Aplamai imant, niekas nesitiki greito susitarimo, tačiau daug kas Amerikoje sveikintų bent kokį susitarimą kaip pirmą žingsnį prie tolimesnio nusiginklavimo, kuris imanomas tik detentė ir pasitikėjimą atstaciūs. Kai kas mano, kad galima būtų pradžia susitarti taip: sovietai užšaldo savo dabartinį SS-20 (vid. distancijos) raketų skaičių, užtat NATO sulaukėtų apsiginklavimo Pershing II raketomis, pasitenkin-

dami tik 'skraidančiom bombom'. Mat, pirmųjų sovietai daugiau prisibijo, nes jos - paleistos iš Europos - pasiektų Rusiją per kelias minutes. Tuo tarpu 'skraidančios bombos' - skrendančios pačiu žemės paviršium, kad išvengtų susekimo radaru - yra tik kiek greitesnės už lėktuvus, todėl savo taikinius vėliau pasiektų.

Birželio 6 d. buvo pratęsta Sovietų Sąjungos - Suomijos draugiškumo ir bendravimo sutartis, kuri Suomiją pavertė Sovietijos vasalu, bet palyginamai pakenčiamomis sąlygomis - Suomija tvarkosi viduje demokratiškai ir klesti ūkiškai. Norėdama privilioti į savo orbitą Skandinaviją, sovietai jau seniai siūlo paskelbti ją 'beatomine zona'. Iki šiol tai idėjai pritarė tik Suomija, o Skandinavijos kraštai ja nelabai žavėjosi - nes kas iš to, jei jie neturės atominių ginklų, jeigu jos pasienyje ir Baltijos jūroje sovietai laikys savo atominius ginklus ir povandeninius laivus su jais.

Sutarties pratęsimu proga Maskvoje lankantis naujam Suomijos prezidentui Mauno Koivisto, Andropovas tą seną pasiūlymą praplatino, siūlydamas į beatominę zoną įtraukti ir pačią Baltijos jūrą. Vakariečių žiniomis ten plaukioja 6 sovietų povandeniniai laivai su trim atominėmis raketomis kiekviename. Tie laivai jau esą gerokai pasenę ir jau seniai turėjo būti išimti iš rikiuotės. Moderniškiausius savo povandeninius laivus sovietai laiko Siaurėje - Kolos pusiasalyje, Norvegijos pasienyje

Andropovas, kuris paskutiniu laiku atrodė gerokai sublogęs - su aiškiai per dideliais marškiniais, bet šiaip sveikas - per Suomijos prezidento priėmimą vos-vos paėjo ir turėjo būti palydovų palaikomas. Dėl to ir sovietų televizija iš to susitikimo parodė tik nejudančias fotografijas. Andropovas ir savo kalbą skaitė sėdėdamas, o ne stovėdamas kaip anksčiau. Eina gandai, kad jis - dar būdamas KGB viršininku - yra pergyvenęs širdies smūgį, o taip pat kenčias nuo

■ Iš kitos pusės

Lyg politbiuras prieš revoliucijos sukaktį, susiginčijo M. Drunga su V. Trumpa dėl šūkio ateinančiom Lietuvų Dienom. Pirmasis teigia, kad pasirinktas šūkis — "Vienybėje su kovojančia tauta" — tinka, nors aktyvios kovos pavyzdžių šioje pusėje per suvažiavimą neduoda, antrasis mano, kad daugiau tiktų ramesnis šūkis, kaip St. Kairio savo laiku mestas — "Veidu į Lietuvą".

Man rodos, kad tą ginčą galima gana lengvai išspręsti pažvelgus, kas tais šūkiais dengiama. Į talką man čia ateina kontraversinė poetė Gintā Remeikytė (Evangelija pagal Jonę), kuri DRAUGE redaguoja AKADEMINES PROŠVAISTES. Gegužės 21 d. numerį ji paskelbė eilę svarstymų Jaunimo Kongresui artėjant, kuriuose Gintaras Grušas, jaunimo kongreso atstovas iš Los Angeles, aiškina:

"Mūsų jaunimo tarpe randasi dvi problemos: alkoholio bei baliavojimo manija ir apatija... didelė dalis jaunimo mato Jaunimo Sąjungos darbą kaip tautinio identiteto išlaikymą bet kokiomis priemonėmis. Tokia galvosena galima pasiteisinti, 90% savo veiklos paskirdami baliams, šokiams ir girtuokliavimo savaitgaliams."

"Apatija, mūsų antroji problema kyla iš nuovargio. Ji pati yra sudaryta iš dvejų dalių. ANTROJI APATIJOS PUSĖ kyla iš anksčiau minėtos galvosenos, kad baliavojimas yra vienintelė lietuvių pareiga ir užsiėmimas".

"Šios dvi problemos grėsia mūsų dabarties veiklos pajėgumui bei išsilaikymui ateityje. Aš NETEIGIU, kad reikia baliavojimą sumažinti ar kad jis kenkia mūsų veiklai. Aš manau, kad baliai, šokiai ir kiti linksma vakariai padeda suburti lietuvišką jaunimą kartu, sudarant daug draugysčių. Bet priešinuosi pasidavimui tai galvosena, kuri visą laiką mums taria: 'Čia gali būti visa mūsų veikla, mes veiklame'."

Žinoma, iš mūsų 'senimo' negali tikėtis tokio atvrumo, tačiau turint galvoje ateitį, gyvenimo praktika reikalauja, sukanč galvas dėl šūkių, patikrinti ar jie tinka ir... tostams. Į sveikatą! (vm)

diabeto ir inkstų negalavimo. 91-ųjų metų Harrimanui Andropovas dar atrodė sveikas.

Kas yra intymus prezidento Reagano patarėjas sovietų reikaluose? Jo artimiausioje aplinkoje, atsivežtoje iš Kalifornijos, sovietų žinovo nėra. Saugumo patarėjas William P. Clark, priešingai Kissingeriui ir Brzezinskiui, nėra ne tik sovietų ekspertas, bet ir užsienio reikalų žinovas. Kurį laiką sovietų reikalais patarinėjo Harvardo universiteto istorijos prof. Richard E. Pipes, kurio specialybė yra XIX amžiaus Rusija. Jam grįžus į Harvardą šių metų pavasarį, sovietų ir Rytų europos specialistai prezidento Saugumo Taryboje buvo John Lenczowski ir Paula Dobransky. Pirmasis 32 m. antroji 27 m. amžiaus. Dabar ta spraga pašalinta į Baltuosius Rūmus pasikviečiant Jack F. Matlock, ambasadorių Čekoslovakijoje nuo 1981, kuris prieš tai buvo charge d'affaires Maskvoje. Jis gerai

mokas rusiškai, dėstęs tą kalbą universitete, be to kalbą čekiškai, prancūziškai ir vokiškai. Iš viso Maskvoje jis tarnavęs 3 kartus: 1961-63, 1974-78 ir 1980-81 metais.

• Marijus Blynas dvidešimčiai lituanistinių mokyklų, kurios turi bibliotekas, pasiuntė savo knygą LIETUVOS SENOVĖS PAMINKLAI — kaip dovaną, kad jaunimas geriau pažintų Lietuvą!

Pasiūsta: Chicago, Clevelando, Detroito, Lemonto, New Yorko, Omahos, Los Angeles, St. Peterburgo, Washingtono, Pittsburgho, Hartfordo, Philadelphijos, Rochesterio, Elizabetho lietuvių mokykloms, Vasario 16 gimnazijai, LSS Lit. Seminarui Chicagoje, Balzeko muziejui ir Tėv. Pranciškonams Kennebunkpor-te, Maine.

DETENTĖS GAIVINIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

kaip Gynybos Sekretorius Caspar W. Weinberger, Saugumo patarėjas William Clark, CIA direktorius William J. Casey ir ambasadorė JT-oms Jaene J. Kirkpatrick - tam priešinasi. Pasak jų, visuomenė iš susitikimo laukianti susitarimo dėl ginklų ir, nesutarus, prezidentu nusiviltų. Todėl pirmiausia reikėtų Ženevoje susitarti dėl vidutinės distancijos raketų, dėl kurių prezidentas žada padaryti naujus pasiūlymus, artimesnius sovietų pažiūrai. Pats Valstybės Sekretorius George P. Shultz nėra apsisprendęs, užtat oficialus JAV atsakymas skambėjo:

"Mes galime tik tikėtis, kad (Andropovo pareiškimas) bus palydėtas pozityviais ir konkrečiais sovietų žingsniais... žmonių teisių, ginklų kontrolės srityse, lokalinėse situacijose ir tarpusavio santykiuose. Jei Sovietų Sąjunga yra rimtai pasiryžusi atsakyti į mūsų susirūpinimą ir griebtis konkrečių priemonių pagerinti santykius, JAV-bėse ji ras tam pasirengusį partnerį."

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

II PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Nors fizinis auklėjimas ir la-
vinimas tremtinių gyvenime
yra įvairiai komentuojamas
dėl savo paskirties - dažnai šia
vitališką sritį nustumiant į
antraeilės svarbos veikimą -
vienok visas sportinis sąjūdis
išsilaikė nuo 1945 metų ligi
šiandien. Buvo dėta daug vil-
čių, o šios tikrai buvo pagrįs-
tos, kad persikėlus pastoviam
įsikūrimui užjūriuose veikiau
suprasime ir sporto vaidmens
būtinumą priaugančioms kar-
toms ir visų tremtinių fizinės
galios stiprinimui. Giliai iš-
šaknijusi visuomeninė pažiūra,
sportinės apraiškas matyti ir
vertinti iš jų kai kurių neigia-
mybių, šio krašto varžybiniame
plote, mūsų spaudoje ir
dalinai svarbiuose organiza-
cijų suvažiavimuose, priski-
riama SALFASS-gai ar jos vie-
netams. Aišku, kad mes sporti-
nininkai, kaip judriausias sam-
būris savosios visuomenės tar-
pe, turime kai kurių neigiamų
įpročių iš gyvenamų kraštų
aplinkos, kaip ir visos kitos jau-
nimo organizacijos, bet mūsų
veiklos plotmė ir paskirtis yra
kur kas žymiai pranašesnė už
ideologines, politines, ar vie-
nos krypties siauras užgaidas.

Norime žygiuoti ne tik su
LB-nės padaliniais, kurių di-
desniuose rėmuose daugiau
pasireiškia sportiniai darbai,
bet tiesiame rankas į visus
tremtinius ir išeiviją, kad spor-
tinis sąjūdis veikiau įsiriškuo-
tų į kasdieninę mūsų buitį.

SALFASS-ga ir kai kurie
sporto klubai deda pastangas
šių užmojų stiprinimui, bet kai
nėra gilesnės sampratos sporto
vaidmens įvertinimui ir paži-
nimui, abi šalys neprieina
prie teisingos sąvartos. Ilga-
mečiai sprotiniai egzaminai
metinių varžybų eigoje kar-
tais rodo nepatenkinamų duo-
menų ir tektų nusiskusti spor-
to organizacijos silpnėjimu,
bet aplinka, t.y. mūsų visuo-
meninės struktūros sąranga ir
jos dvelkiantis nusistatymas
sportiniam aktyvumui yra pa-
viršutiniškas. Platesnių darbų
sportinė sritis neranda prieg-
lobsčio kultūriniame bare, nes
nemaža dalis tų darbuotojų
sportinį gyvenimą laiko men-
kaverčiu ir nereikšmingu.

Vokietijoje praleistas die-
nas atžymėjome pabaltiečių ir
pavergtų tautų žaidynėmis,
maža dalelyte pademonstruo-

dami nepriklausomos Lietu-
vos sportinį subrendimą, kuris
kai kuriose šakose, kaip krep-
šinis, turi vertingų indėlių
mūsų sporto istorijai.

Užjūriniam gyvenime grei-
tai išsijungė į sportinį darbą
I-sios PL Sporto žaidynės To-
ronte 1978 metais, sudėtinia-
me PL Dienų telkinį, turi pra-
džią. Šiandien stovime prie-
angy II-jų PL Sporto Žaidy-
nių Chicagoje, kurios visų
PLD renginį apima visos sa-
vaitės laiką, su 13-kos sporto
šakų pravedimu.

Visos tremtinių gyvenimo
kūrybingosios pastangos tar-
nauja Lietuvos laisvės atstaty-
mui ir mūsų pačių gerovei.
Sportinis aspektas - neturintis
politinių, rasinių ir religinių
susikirtimų - savo varžybine
apimtimi yra gryniausią jung-
tis visų lietuvių ir visokio am-
žiaus. Jeigu mes matome dau-
gumoje tik jaunesnius šio-
se šventėse, tai gal netrukus
susiprasime ir vyresnius
suburti panašiu keliu, sveika-
tingumo kėlimui ir sportinės
minties stiprinimui. Zvelgiant
į varžybinių mūsų potencialą ir
kai kur skubų išitraukimą pa-
siruošimams, turėsime nema-
žai trūkumų, bet be praktinio
darbo - Žaidynių pravedimo,
tą sunkiau nustatyti iš anksto.
Didelė sportinė šeima, net su
tolimaisiais 'australais', kurie
I-se Žaidynėse buvo gražiai
pasirodę padalinys, ištisos ei-
lės miestų sporto klubų, še-
mininkai-ės Chicago lietuvių
sp. klubai ir gausi ruošos tal-
kininkų kuopa artimai ir
intensyviai plūša jau nuo 1982
m. rudens, kad tik viskas sėk-
mingai praeitų.

Arčiau gilinantis į tokio
masto paruošimą ir ligi šiol tu-
rėtus posėdžius visame PLD
kontekste matome, kad socia-
loginis motyvas sporto rengi-
nių labai mažai respektuoja-
mas. Čia reikia tvirto ir pil-
nesnio išsilavinimo plačioje
veiklos apimty, nes visos
tautos ar jų dalis, kurios dar
ligi šios nesilima iniciatyvos ar-
čiau pažinti ir vertinti sporti-
nį judėjimą su išsišakojusiomis
sritimis, nusižengia priaugan-
čių kartų pilnam išsivystymui
ir jų statomiems uždaviniams.
Niekur pasauly nerasime to-
kios organizacijos ar visuome-
nės sambūrio, kurio jungtis,
paskirtis - ypač sveikatingu-
mui, auklėjimui ir tarptauti-

Vaizdeliai iš tarybinės tikrovės

Nemokamumo skraistę praskleidus

Šių metų pavasarį pa-
sklido gandai, kad Vilniaus
valstybinio V. Kapsuko v.
universiteto prorektorius
mokymo reikalams, gavęs
už šios mokyklos Cerberio
vaidmenį profesoriaus titu-
lą Bronius Sudavičius lai-
komas namų arešte, o ne-
maži jo lobiai esą aprašyti.
I kalėjimą Sudavičius neki-
šamas "iš pagarbos už titu-
lus", kad viešumon neiškil-
tų naujas "nemokamo"
mokslo skandalas.

Savo bute Br. Sudavičius
neilgai tupėjo. "Buvo ištei-
sintas", arba, kaip žmonės
sako, išsilaizė. Ne veltui jis
aukšto rango čekistas.

O viskas prasidėjo štai
kaip. Vilniaus turguje bu-
vę milicijos sulaikyti keli
guzinai už spekuliaciją.
Per tą kratą jų lagaminuo-
se radę Vilniaus universite-
to studijų knygeles ar bai-
gimo diplomus. Tardant pa-
aiškėję, kad tame universi-
tete jie niekad nesėdėjo ir
jokių mokslų nėję, o atva-
žiavę "nemokamai" susi-
rinko parašus už egzaminus
ir įskaitas.

Siūlų galai nuvedė į pro-
rektorius Br. Sudavičiaus
kabineta. Dėl to jis nors
kukliai, simboliškai, savo
bute buvęs pasodintas.

Sudavičius, baigęs medi-
cinos mokslus, neilgai dir-
bo gydytoju neurologu. Me-
diko profesiją metęs, ste-
rėsi dar praktiškesnio mok-
slo. Greit išėjęs "mokslų
mokslus" ir ėmęs universi-
tete dėstyti dialektinį ma-
terializmą, partijos istori-
ją. Netrukus tapęs prorek-
torium.

"Nemokamų" diplomų
bylą galbūt pratęsė to pa-
ties universiteto istorijos
fakulteto doc. Jonas Dobro-
volskis, kuris, išleidęs žmo-
ną į turistinę kelionę Ispa-
nijon, nežinia dėl kokių
priežasčių iššoko pro lan-
gą... Kai kas sako, jog
Dobrovolskis ne iššokęs, o
buvęs išstumtas...

Taip siūlų galai subrido
į vandenį ir, kaip dažniau-

niam bendravimui - būtų toks
gilus ir įtaigojantis, kaip spor-
tinis veikimas. Subruzdimai
ir kartais labai neigiami rei-
škiniai sportiniuose įvykiuose
išplaukia iš politinių ar siaurų
religinių pažiūrų, bet ne iš
sporto santvarkos.

Matydami II-jų PL Sporto
Žaidynių K-to sudėty asmenis
kaip V. Adamkų, A. Bielskų,
R. Dirvonį, R. Korzoną, V.
Grybauską - kurie kartu yra ir
SALFASS vadovybėje - tiki-
mės sėkmingu žaidimų eigos
ir jų tvirtos rankos, kuriems
talkininkauja šimtai savano-
rių.

Sveika sportinė idėja ir gry-
nas tautinis bruozas teišryški-
na šias žaidynes šviesiomis
dienomis.

Br. Keturakis

siai esti, kaltas — iešmi-
ninkas.

Prorektorius Br. Sudavi-
čius ne vien guzinams bu-
vo geras: nepamiršo ir sa-
viškių. Per jo malonę de-
kanai ir stojamųjų egzami-
nų komisijų pirmininkai eg-
zaminuotojams kasmet (gal
tik 1982 m. vasarą nuo šių
protekcijų santūriai susi-
laikė) įteikdavo nemažus
sąrašus rektorato kandida-
tų, kurie "turėdavo" gauti
dažniausiai nepaisant atsa-
kymų ar rašomųjų kokybės
tik gerus ar labai gerus
įvertinimus. Todėl Dobro-
volskiui iššokus pro langą

ir suėmus teisės fakulteto
doc. Papirtį, pargabentą net
iš Paryžiaus stažuotės, pro-
kuratūra šaukė ir tardė
apie 150 dėstytojų, ne vieną
studentą, už ką stojant į
istorijos fakultetą per eg-
zaminą jam buvo parašytas
penketukas.

Idomu, kad Lietuvos isto-
rijos katedros vedėjas buvo
ir Lietuvos istoriją dėstė
partijos istorijos mokslų
specas J. Dabrovolskis, o ne
Bronius Dundulis, parašęs
ketvertą studijų iš Lietuvos
istorijos ir toliau tebetyri-

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

Skirpstas

Praėjo turtinga premijų šventė. Džiugu, kad esam ne
skurdžiai, o gražiai praturtę, galim ne tik pagerbti nuopelningus
asmenis, dar ir pinigų apteikti. Gera, kad kapšiai kupini, tai ir
Antano Sniečkaus vardui negailim dolerių.

Tačiau eiliniai žmonės svarsto: apie Sniečkų faktus uoliai
renka ir skelbia tenykštė partija, o jo politiką tiksliau išaižyti
suspėsime ir vėliau: dabar aktualesnis Griškevičius ir jo smūgiai
kūju bei piautuvu ant lietuviškų galvų... Atrodytų, kad mūsų
vadovybės kartais veikia sau, o visuomenei lieka tik iš
šalies stebėti ir — stebėtis.

• Darbininko nr. 19 apie LB Rytinio pakraščio konferenciją
rašoma, jog diskusijose nusiskysta "premių gausumu ir jų pa-
slaptinumu, dramos veikalėlių jaunimui nebuvimu". Iš tiesų,
šiomet buvo premijų daug, tik opiausias reikalas — jaunimui
skaitiniai ir vaidinimai užmiršti...

To pat nr. kitame straipsny dar apie tai: "norėtusi, kad
premijos būtų iš anksto skelbiamos — kiek jų bus, už ką, kaip
jos skiriamos?" Taigi, dažnas pastebi, kad premijom stinga tin-
kamo įreminimo, net įprasminimo, o ypač gyvesnio ryšio su
platesne bendruomene. Bemaž neįtikėtina, kad bendros lėšos
dalijamos lengvu mostu, lyg visa tai svarbu vien premijų ga-
vėjams ir patiems dalintojams, o kontaktas su visuomene visai
nevertinamas.

Ten pat toliau įtaigojama, jog pačiai Kultūros tarybai nede-
rėtų premijas skirstyti, o tik organizuoti, remti. Esą Kult. tary-
ba "nepažįsta visų sričių, nepajaučia praeities ir... taip skir-
dama gali likti neobjektyvi... Premijų šventės yra tik viena
veiklos sritis. Šalia jos yra kur kas svarbesni, didesni, sunkesni
darbo laukai". Ši pastaba labai rimta. Jeigu LB tikrai nori
apjungti visą įvairią išeiviją — ji turi likti neutrali, t. y. stovėti
virš įvairių srovių ir skonių, linkmių ir pažiūrų. Kitaip — suke-
liama nesantaika, nes pasitaiko, kad vieniems LB premijuoti
objektai pasigerėtini, o kitus tie patys tiesiog papiktina. Nepai-
sydama neutralumo, LB kerta pati savo gyvybės ir visuomenės
darnos šaknis. Ar Kultūros taryba pajęgs suprasti šią savo
klaidą?

• Draugo nr. 96 vedamasis (m. dr.) nurodo vieną tokių
svarbesnių (už premijų teikimą) ir sunkesnių darbų: "O kieno
kaltė, kad daugumas mūsų skaitytojų neturi namie nei gero
liet. žodyno, nei gerų lietuvių-anglų ir anglų-lietuvių kalbų
žodynų? Išeivijoje niekada neišleidome ir dar vis nesirengiame
leisti jokio gero, pilno, plataus, šiuolaikinio lietuvių kalbos žo-
dyno. Tai jau nuodėmė". Esą mūsų tautinės kultūros puoselėji-
me ryškėja ne viena tamsi spraga. Ir lauktina, kad vadovai su-
prastų savas prievoles ir imtųsi "šias nuodėmes pagaliau at-
pirkti". Tai įsidėmėtinos pastabos. Argi ilgai dar mūsų kultū-
riniai darbai bus bleškomi be rimtai išsvarstyto plano, be tiks-
liau išbalansuotos eigos? Pačiai K. tarybai nė nereikia žodynų
ruošti nei veikalų rašyti, tik — planuoti, ieškoti žinovų, suda-
ryti sąlygas, rasti lėšų. Tam reikia energijos, laiko ir ypač iš-
minties, o garbės katučių ir šiltų padėkų sunkiau sulaukti.

• Draugo nr. 97 iškelta dar viena spraga. Sako: "Dažnai
minime įvairias sukaktis, bet gal dažniau gerbiame save, gy-
vuosius, vertus ar nevertus viešų minėjimų". Toliau apie Da-
riaus-Girėno žygio sukaktį: "Neteko girdėti, kad būtų suda-
rytas platesnės apimties komitetas"... Komitetas galop jau gimė,
tik — pavėluotai. Skubos darbas — tik pelų pelnas. O šiai
auksinei datai vertėjo toli iš anksto ruoštis, kad nebūtų vos
"eilinis minėjimas"... Laukėm ir naujų leidinių. Ypač jaunimui
patrauklių vaizdų apie istorinį skrydį per Atlantą! Mažiesiems
irgi bent spalvotų paveikslų knygelės. Dar ir naujų dainų,
poezijos, apybraižų tom tomom. Juk puiki proga jaunajai kar-
tai patraukti prie lietuviybės tuo heroišku pavyzdžiu, tokia
meile ir auka savai tautai! Kodėl kultūros vairuotojai pra-
snaudė? Ir kaip dabar tas "nuodėmės atpirkti", anot m. dr.?
Toki dalykai mum visiems sąžinę slėgia, kad neatlikta, kas šiuo
momentu būtina. Argi tik dailiais žodžiais ir savigyrom mylė-
sime tėvyne?

Šiapus ir anapus

Pirenėjų *Henrikas Stasas* (28)

Burgos katedros milžiniškas navas puošia daugybę skulptūrų ir brangių medžio darbų. Visas didysis altorius ir choras išpuošti nuostabiais medžio drožiniais. Savo originalumu, iš daugybės skulptūrų, išsiskiria Kristaus statula. Tai plastiniame mene retai užtinkamas darbas. Visas Kristaus kūnas padengtas buivolo oda, o galvos plaukai ir nagai žmogaus. Nuo juosmens kūną dengia savotiškas apsiaustas. Pasakojama, kad šią statulą sukūręs Nikodemas tuo metu, kai Kristus buvo nuimtas nuo kryžiaus.

Kitas įdomus šioje katedroje kūrinys yra savotiškas laikrodis su originaliai veikiančia žmogaus figūra. Atėjus laikui mušti valandas, figūra išsižioja ir iškūša liežuvį, lyg norėtų pagauti musę. Užtat ir vadinamas 'papa moscas' arba papa musėgaudis.

Architektūriniu įmantrumu čia pasižymi įdomūs laiptai. Tai Escalera Dorada, arba auksiniai laiptai, kurie išeina į aukštesnės gatvės - Puerta alta - portalą. Tai yra taip pat XVI amžiaus kūrinys, turintis 60 pakopų. Pagal šių laiptų modelį vėliau buvo suprojektuoti Paryžiaus operos pagrindiniai laiptai.

Katedros langų originalūs vitražai Napoleono karų metu daugumoje buvo sunaikinti. Išlikusi yra tik pagrindinė rozetė.

Burgos katedroj ir apskritai mieste, daug savo kūrybos yra

palikęs žinomas Antverpeno architektas, skulptorius bei dekoratorius Gil de Silve.

Be katedros ir Santa Maria arkos, Burgos mieste yra daugybė istorinių paminklų, tačiau laikas neleido su viduramžių meno paminklais susipažinti.

Papietavę vykome toliau į Ispanijos šiaurę. Mesetą pakeitė žaliuojanti baskų žemė. Yra kažkodėl sakoma, kad kelionę per Ispaniją reiktų pradėti nuo baskų žemės. Gal dėl to, kad ši šiaurės Ispanijos dalis iš šiaurės atvykusiam turistui savo gamta ir klimatu yra artimesnė ir iš karto nenukelia jo į didelių kontrastų pasaulį.

Mūsų autobusas dabar riedėjo per Navaros provinciją, kurios didelė dalis tęsiasi plačiu Ebro upės slėniu. Juk Navara baskų kalboje ir reiškia platų slėnį. Gamta čia visiškai skirtinga nuo Mesetos. Žalius miškus ir pievas čia dengia pilkas dangus. Baskų žemė drėgna ir ūkanota. Tad ir baskai daug skiriasi nuo nepas lankių Kastilijos gyventojų ir temperamentingų andalūziečių. Baskai save laiko aristokratais. Jų ir gyvenamieji namai panašūs į pilaites, daugiausiai mūryti iš akmenų. Tai tauta, kuri labiausiai brangina laisvę ir už ją kovoja nuo romėnų laikų iki šiai dienai. Tai gal pažangiausia Ispanijos dalis, kuri labiausiai supramoninta ir gana aukšto gyvenimo lygio. Iš baskų tautos kilo daugelis pasaulinio garso žmonių: šv. Igancas iš Lojolos, filosofas Miguel Unamuno, Pranciškus Xaveras ir kiti.

Taip mūsų kelias vingiavosi slėniais ir tarp rūkė paskendusiu kalnų, artėjant į baskų didžiausią pajūrio miestą San Sebastian. Čia pakeliui sutikome ir daugybę lenktyniaujančių dviratininkų, kurie kelyje net sustabdė auto mašinų judėjimą. Mat baskai labai mėgsta dviračių sportą ir futbolą, tačiau nepakenčia bulių kovų. Ir todėl šiame krašte niekur nesimatė arenų.

Įdomi baskų tauta - jos tikrą kilmę mokslininkams dar iki šiai dienai nepasisekė išaiškinti. Kilo net tokie fantastiniai spėliojimai, kurie daleidžia, kad baskai gali būti palikuonys paskendusio Atlantis žemyno.

Netrukus pasiekėme Ispanijos šiaurinę vasarvietę San Sebastian, kuri laikoma Europos Rio de Janeiro. Tai baskų karalienė, kaip kitoj pusėj Pirenėjų Biarritz. Čia vasarodavo ir Ispanijos karaliai bei turėdavo savo prabangias rezidencijas. Siandien San Sebastian yra kosmopolitinis miestas ir svarbus susisiekimo mazgas. Puikus paplūdimiai, kurie viduryje miesto išsiraite lanku tarp dviejų kalnų - Monte Urgule ir Monte Iqueldo. Kadangi įlanka čia atrodo kaip austrės kiautas, todėl ir yra vadinama Playa de la Concha. Puikus pajūrio kelias nusodintas tamarindų medžiais, veda aplink nepaprasto grožio Monte Urgule kalną. Apskritai - San Sebastian yra modernus

II Pasaulio Lietuvių Dienų Kultūrinių Pramogų komitetas. Sėdi iš kairės: Birutė Bagdonienė, Vilhelmina Lapienė, pirm. Marija Remienė, Birutė Jasaitienė. Stovi: Kostas Dočkus, Salomėja Endrijonienė, Dalia Bartkienė ir Kazys Laukaitis. Nuotraukoje nėra Matildos Marcinkienės ir Karolio Milkovaičio.

miestas, plačiom, žalumynais ir gėlėmis išpuostom gatvėm, bei tarptautinio stiliaus parduotuvėm. Tačiau tai ne vien tik moderni vasarvietė, bet kartu ir dvasinis bei politinis baskų centras. Nors du kartu lankiausi šiame mieste, bet abu kartus neilgai teko jame pabuvoti. Ir šį kartą čia tik pernaktuojom ir jau sekančią dieną vykome toliau į Prancūziją. Tai buvo mūsų paskutinė sustojimo vieta anapus Pirenėjų - krašte, kuris dar Napoleono laikais buvo laikomas Afrika. Taip bent galvojo Napoleonas, jog Afrika prasideda už Pirenėjų. Tačiau kaip matėme, Kultūra ir civilizacija ten klestėjusi seniai prieš Napoleoną. Tai svaiginantis žmogaus kūrybos ir kultūrinių įvairenybių kraštas.

Savo viešnagėje anapus Pirenėjų ne viską galėjau išrasti ir pamatyti, tad stengiausi tik pačius ryškiausius momentus užfiksuoti ir su skaitytojais pasidalinti. Kelionės išpuošė šiapus Pirenėjų nuotraukomis, nes vienam mėnesiui su žmona išvykstu į Skandinaviją.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

• Kultūrinių Pramogų komitetas, II Pasaulio Lietuvių Dienų metu rūpinasi svečių, PLB Seimo atstovų priėmimu ir pavaišimu Jaunimo centre, Jaunimo šokiais, kai kuriomis vakaronėmis, keliomis vakariėmis programomis, įvykstančiomis Jaunimo Centre ir didžiuoju užbaigimo banketu, kuris įvyksta Conrad Hilton viešbutyje miesto centre.

Šis komitetas taip pat stengiasi padėti sutelkti lėšas II Pasaulio Lietuvių

Dienoms. Komitetas Chicagoje surengė du lėšų telkimo pokylius, kurie davė gražaus pelno.

Šiuo metu komitetas dirba įvairius paruošiamuosius darbus, nes juk šventė jau čia pat. Komitetas stengiasi, kad suvažiuavę tautiečiai turėtų progos susitikti, susipažinti, pabendrauti ir pasilinksinti savųjų tarpe. Stengiasi, kad lietuviai atvykę į Jaunimo Centrą, kiek sąlygos leis, visi būtų sutikti, pavaišinti ir atgailinti. (bj)

REGISTERED NURSES EMERGENCY ROOM

We are currently seeking Registered Nurses to work in our Emergency Room, part time and full time on our midnight shift.

Qualifications include: current emergency room and/or critical care experience. A.C.L.S. preferred. We offer an excellent starting salary and comprehensive benefit package.

Interested individuals please call the Personnel Dept.:
313-252-1211

METROPOLITAN HOSPITAL
1800 TUXEDO
DETROIT, MI. 48206

Equal Opportunity Employer

(23-24)

AMBER STUDIOS, Inc.

Tel. (216) 531-3500

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

NEMOKAMUMO SKRAISTĖ PRASKLEIDUS

(Atkelta iš 3 psl.)

nėjęs poliublininius Lietuvos laikus.

Už "nemokamą mokslą" nukentėjo jau ne vienas dėstytojas ir ši byla, kaip eina gandai, dar nesibaigusi.

Ta pačia proga šiek tiek apie baudas už "nemokamą gydymą".

Norint įrodyti, kad gydytojai baudžiami už kyšių ėmimą, buvo pasiūsta provokatorė, sutaisyta byla ir šių metų pavasarį nuteistas gydytojas Algis Kriščiūnas, dirbęs Vilniaus onkologiniame institute. Jam kliuvo aštuonerių metų kalinimo ir lagerio bausmė, konfiskuotas turtas.

Gydytojas A. Kriščiūnas niekuo nesiskyrė iš kitų. Tik iš kyšių pasiūpydavęs. O kaltas buvęs daugiau už tai, kad jo uošviai gyvena Federatyvinėj Vokietijoje, ir jis pats ieškojęs, ar jau buvo gavęs dokumentus ten išvažiuoti.

Taigi ir čia bus sušauti du zuikiai, kaip buvo nušauti, nuteisiant Vilniaus pedagoginio instituto mokslo linio komunizmo dėstytoją S. Radzevičių.

R. Žvilgys
(Aušra Nr.34)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dailininko JUOZO BAGDONO 50 metų kūrybinio darbo sukaktis

Šiais metais dail. Juozas Bagdonas švenčia savo kūrybos 50 metų sukaktį. Buvo įdomu aplankyti jį studijoje pamatyti tapybos darbus, pasikalbėti apie lietuvių dailę ir jo asmeninę kūrybą. Gyvena jis New Yorko miesto dalyje vadina ma Woodhaven.

Tai rajonas, kur šiuo metu daugiausia gyvena lietuvių. Dailininkas sako, kad gyvenęs tirščiausiai lietuviams apgyventoje gatvėje visame pasaulyje, įskaitant net Vilnių. Gyvena jis 88-toje gatvėje, kuri savo dviem paskutiniais blokais atsiremia į Forest parką. Tuose blokuose 12 namų savininkais yra lietuviai, kurių namuose gyvena arti 50 kitų lietuvių. Tiesa, — paskutiniu metu keli savininkai pardavė namus ir išvyko į šiltesnius klimatus, — gaila, lietuviybė "nyksta" ir mano gatvėje, — sako dailininkas. Jo studija trečiame aukšte, — tapybai pakankamai šviesos iš visų pusių. Trys kambariai pilni įvairaus dydžio paveikslų, aliejinės tapybos, temperos, pastelė ir akvarelės. Kelios dešimtys akvaralinės tapybos lakštų, — dalis jų atsiųžtu iš Vokietijos ir Kolumbijos.

Didokoje patalpoje šalia laiptų, sustatytos jo didesnio formato drobės, — jų apie 20. Pačias didžiausias drobės, dailininkas laiko suviniotas į rietimus. Savo didžiuosius paveikslus nutapė Washingtono studijoje, — kitus buvusios Angelų Karalienės parapijos salėje. Ir šiuo metu J. Bagdonas nepadeda teptukų, o intensyviai dirba prie naujų kompozicijų.

Įdomu buvo su juo pasikalbėti apie dailę ir išgirsti atsakymus į klausimus.

— Pirmiausia, sakykite dailininke, iš kur esate kilęs, kur teko mokytis ir kuriuose kraštuose gyvenote?

— Mano gyvenimo žemėlapyje, iš kurio pradėjau savo kelionę, pažymėta II Videikių kaimu, Plungės valsč. Telšių apskr. Mano parapija Kontaučiai, su medine bažnyčia, joje pamačiau pirmuosius šventųjų paveikslus ir statulas. Kaip matote esu žemaitis, iš mūsų gražiosios Žemaitijos, kur sodybos išsidesčiusios tarp kalnelių, palei Minią, Ventą, Dubysą ir mažesnius upelius. Tik netoks ištvermingas ir karingas, kaip

poeto Antano Gustaičio žemaitis, kuris kailinių rąkove prisipylęs batvynių nuėjo iki Juodųjų jūrų ir sugrįžo į Plungę. Aš neįėjau iki Juodųjų jūrų, o savo kelionių žemėlapi pasukau į

vakarų, kur Dunojus, Reinas, Magdalena, Potomac, — ir dabar gyvenu prie East River, kur pavėsyje Manhattan dangoraižių, muziejų, galerijų ir teatrų, kur, kaip tame Babelio bokšte kalbama daugybe kalbų, siūloma daugybė įvairiausių idėjų, kur menų kaitoje gimsta ir miršta naujos formos, kur nesibagia meniškojo Babelio bokšto statyba. Grįžti į Plungę negalvoju, o be to, ir laiko jau nebėra...

Juozas Bagdonas.

Kompozicija (aliejus)

Juozas Bagdonas.

Rio Bogota (akvarelė)

Dail. Juozas Bagdonas su žmona prieškariniame Berlyne.

Skaityti ir rašyti išmokė mane tėvas, — po to sekė Kepurinių kaimo pradžios mokykla, Plungės ir Telšių gimnazijos, Kauno meno mokykla ir profesoriaus Justino Vienožinskio tapybos studija, kurioje išmokau tapyti. Tokie tai mano mokslai ir mokyklos.

— Kūrybai skyrėt 50 metų. Iš tokios laiko perspektyvos ką galėtumėte pasakyti apie savo kūrybą?

— Kalbėti apie savo kūrybą, manau kiekvienam yra sunku ir neįmanoma. Todėl nesileisiu nei į įmantrias frazes, filosofijas ar kokių aukštų idealų siekius.

Išvykdamas iš Lietuvos į vakarus, išsinešiau įgytas pagrindines meno žinias ir jauno dailininko patirtį. Kelionėse, kuriuos tęsiasi jau 40 metų, tas žinias ir patirtį papildžiau. Subrandinau kūrybos idėjas, stilių ir formą. Visa tai palaipsniui keitėsi, iš realistinio impresionizmo pasikeitė į ekspresionistinį abstraktizmą. Likęs pagrindas — tapyba.

Dailės kūrinys yra tik tada vertingas, kai dailininkas suranda tokią meninę formą, kuri geriausiai išreiškia jo mintis. Todėl savo tapybos darbuose ir ieškau tokių formų, kurios geriausiai išreiškia mano sampratą ir pažiūras į gyvenamą laiką, į šios epochos žmonių emocijas, psichologiją ir aspiracijas.

Mano giliu įsitikinimu, dailininkui tapytojui spalva ir tapybinis tonas yra svarbiausias uždavinys kurį reikia spręsti. Kitos sąlygos yra pagelbinės, kurios prisideda prie tapybos kūrinio visumos.

Spalva — dažas ir iš jų

sudaromi tapybiniai tonai yra pagrindiniai elementai, kurie sudaro tapybos esmę. Tapybinis tonas turi būti sodrus, jame turi gyventi orinis virpesys, jis turi būti sudarytas taip, kad iš medžiagos pavirstu į daugiakalbę visumą, kuri mūsų akims ir jausmams teiktų džiaugsmą ir estetinį išgyvenimą. To aš savo tapyboje, realistinėje ar abstrakčioje ieškojau ir siekiau. Tą darau ir dabar.

— Be tapybos Jūs esate daug dirbęs ir meniškoje keramikoje. Kaip ir kada įsitraukėte į keramiką?

— Su keramika arčiau susiduriau Vilniuje. Dailių amatų mokykloje kur buvau mokytoju, o vėliau ir jos direktorium. Mokykloje suorganizavau keramikos skyrių, kuriame dėsčiau piešimą, dirbinių projektavimą ir dekoravimą. Klasėje darydavome eskyzus keramikos objektams, bei jų dekoravimui, o praktikos darbus mokiniai atlikdavo viename Vilniaus priemiesčio keramikos fabrike.

Kai atsiradau Vienoje — Austrijoje, įsidarbinau meniškios keramikos ir porcelano fabrike. Nors karo metu dirbtuvė nedaug ką meniško tegamino, bet turėjau progos arčiau susipažinti su technišku dirbinių atlikimu.

Su tomis žiniomis ir patirtimi, nuvykus į Kolumbiją lengvai įsidarbinau valstybinėje keramikos mokykloje, o vėliau ir dailės akademijoje, kurioje suorganizavau keramikos skyrių. Kolumbijoje turėjau ir savo meniškios keramikos dirbtuvę, kurioje buvo ga-

(Nukelta į 6 psl.)

Juožas Bagdonas.

Keramika

DAIL. JUOŽAS BAGDONAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

minama moderni, tiek formos tiek dekoro atžvilgiais keramika. Tai buvo prieš 30 metų. Dabar keramikos srityje nebedirbu.

— Dar Nepriklausomos Lietuvos laikais aktyviai reiškėtės mūsų dailės gyvenime. Buvote Dailininkų Sąjungos valdybos sekretorium ir reikalų vedėju. Vėliau dirbote muziejuje ir pedagoginį darbą. Kolumbijoje visą dešimtmetį dirbote to krašto meno mokyklose. Persikėlęs į JAV, Washingtone turėjote meno studiją ir galeriją, čia New Yorke įsitraukėte į aktyvų dailės gyvenimą, — ką galėtumėt pasakyti bendrai apie lietuvių dailę, jos kūrybą ir pasiekimus?

— Klausimas didesnis už mane. Nesu dailės teoretikas, istorikas ar filosofas, todėl atsakyti į tokį klausimą yra nedrąsu. Galiu kalbėti tik bendrybėmis, kurios išplaukia iš mūsų krašto geografinės padėties ir kaip mažos tautos galių bei pastangų kurti savus menus ir kultūrą. Mes neturime, kaip kitos tautos, dailės tradicijų — tęstinumo, kurios iš šimtmečių perspektyvos kalbėtų į mus, ir į kurias galėtume atsiremti kurdami šių dienų dailę.

Kai tautos gyvenančios prie Viduržemio jūros formavo ir kūrė savo menus ir kultūrą, prie Nemuno ir Neris buvo tylu, anot Maiironio, snaudė tamsūs miš-

kai. Neturėjimas praeities tradicijų tęstinumo trukdė mūsų dalei vystimosi. Kai istorijos bėgyje atsirasdavo prošvaistė ir pradėdavome formuoti savo dailę, trukdavo neilgai, ją nutraukdavo karai, okupacijos ir kitos nelaimės. Didžiausia prošvaistė mūsų menams ir kultūrai buvo Nepriklausomos Lietuvos valstybės laikotarpis, betgi kuris tęsė irgi trumpai, vos 22 metus, ką menų ir kultūros kurime prilygsta kelių valandų laikui. Nežiūrint trumpo laiko, mūsų dailė, lyg gėlės po šilto pavasario lietaus sužydo visu savo grožiu ir pajėgumu.

Galima drąsiai tvirtinti, kad tas mūsų dailės ir kultūros sužydėjimas nepriklausomybės laikotarpyje, liks mūsų kultūros istorijoje ilgiems amžiams, kaip įrodymas, ką tauta gali sukurti gyvendama laisvėje. Tie pagrindai, kurie buvo padėti mūsų dailės kūryboje Nepriklausomybės laikotarpyje, ilgai įtaigos dailę ne tik išeivijoje, bet ir okupuotame krašte. Tą mums ryškiai rodo ir šių dienų mūsų dailės keliai. Tame laikotarpyje išsimokslinę ir kūrybai pasiruošę dailininkai kuria aukštos meninės vertės dailės kūrinius, kurie prilygsta kitų tautų, su ilgomis praeities tradicijomis, dailės kūrybai.

Dailininkas Juožas Bagdonas optimistiškai žiūri į mūsų dailės kūrybą ir jos vystymosi ateityje.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPIST
Immediate opening available in home health care physical therapy service with an established and expanding agency located in South Central Ozark Region of Missouri. New Graduates being considered. Excellent salary & fringe benefits. Apply call or write to: Beth Walker
RIVERWAYS HOME HEALTH AGENCY
114 E. Main St.
West Plains, Mo. 65775
417-256-3133
An Equal Opportunity Employer (21-25)

NC PROCESSOR
To work w/Tarus and Cadline systems. Must be exp'd. in digitizing and surface layout. Day/night shifts.

MODELS & TOOLS INC.
1830 E. MAPLE,
TROY, MICH. 48064 (24-26)

GROUP THERAPIST/TREATMENT DIRECTOR
Needed by a residential treatment center for male delinquents. Must have a masters degree in Social Work or psychology with major in group work & 2 years of residential experience. Salary negotiable. Send Resume with graduate school transcript to SISTER RITA, BOYSVILLE OF MICHIGAN, 8744 Clinton Macon Rd., Clinton, Mich. 49236. An Equal Opportunity Employer (21-28)

CHIEF CRNA
Our 302-bed general acute care hospital is accepting applications for the position of Anesthesiology Administrative Director. This position entails the responsibility for directing a staff of 8 CRNAs in coordination with 4 Anesthesiologists in the treatment of approximately 8,000 non-obstetrical surgical cases per year. Our thoroughly modern facility includes a 10 room surgical suite, and is located in the heart of Michigan's year around vacationland. Comprehensive salary and benefit package. Candidates should call 517-771-6030 collect or forward a resume to: Human Resources Dept., St. Luke's Hospital, 705 Cooper St., Saginaw, MI. 48602. An equal opportunity employer

CRNA
St. Luke's Hospital is currently accepting applications from CRNAs interested in joining our 302-bed general acute care facility. Our staff of 8 CRNAs and 4 Anesthesiologists treat approximately 8,000 non-obstetrical surgical cases per year in a 10 room surgical suite. Located in Michigan's year around vacationland, our thoroughly modern facility offers an excellent salary and benefit package and a pleasant and professional atmosphere. Candidates should call 517-771-6030 collect, or send a resume to: Human Resources Dept., St. Luke's Hospital, 705 Cooper St., Saginaw, MI. 48602. An Equal opportunity employer

Didelių vilčių deda į mūsų jaunąją dailininkų kartą, kuri sugebės suformuoti dailės tradicijas, į kurias atsirems ateities mūsų dailės kūrybą, su kuria įeisime į pasaulio meno ir kultūros istoriją.

Pasikalbėję ir pasidžiaugę dailininko spalvingais paveikslais, atsiveikiname linkėdami jam sveikatos ir sėkmės kūryboje, o jis juokaudamas sako, — neužmirškite, kad žemaitija yra dailininkų kraštas.

D. ir V.

"Amber Holidays"

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Birželio 22	— \$1338.00	Rugsėjo 7	— \$1338.00
Liepos 13	— \$1528.00	Rugsėjo 19	— \$1143.00
	(su Ryga)	Rugsėjo 26	— \$1110.00
Liepos 20	— \$1338.00	Spalio 5	— \$1229.00
Rugpjūčio 3	— \$1338.00		(su Ryga)
Rugpjūčio 17	— \$1528.00	Gruodžio 26	— \$1175.00
	(su Ryga)		(su Ryga)

Registracijos, informacijos reikalu
SKAMBINKITE

1-800-722-1300 (TOLL FREE)

Massachusetts ir Kanadoje 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES.

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

KASOS VALANDOS:

Marquette Parke:

2422 W. Marquette Rd.
Chicago, Ill. 60629
Telef. 737-2110

Treč. 12:00—6:00

Šešt. 10:00—12:00

CICERO:

1445 So. 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Telef. 656-2201

Ketv. 3:00—6:00

Šešt. 10:00—12:00

Burr Ridge (prie Lemonto):

475 Frontage Road
Burr Ridge, Ill. 60521
Telef. 887-0757

Ketv. 1:00—6:00

MOKA:

Aukščiausias palūkanas taupomųjų saskaitų — 8%, Bankai ir Savings & Loans moka 5½ iki 5½%.

SKOLINA:

Tik savo nariams, žymiai geresnėmis sąlygomis negu bankai ir kitos finansinės institucijos.

**KIEKVIENA SĄSKAITA
APDRAUSTA IKI \$100,000.

Politika ar kultūra?

Pačiam Rašytojų draugijos pirmininkui pareiškusi, kad dabar "tuščia yra dievinti ir idealizuoti grožiai, stilių, menų muzikoje, tapyboje ar literatūroje", staiga kilo profesionalinių prieštarautojų sąjūdis net prieš tokią teisybę, kurios didelė dalis mūsų kūrėjų jau seniai laikosi. Dėl to vėl atgijo ir kiršinantis klausimas, kas yra svarbiau mūsų veikloje: kultūra ar politika? Tad ar vis dar kam neaišku, kad tikrai politika, o ne kultūra visada lėmė ir lemia net ir mūsų tautos egzistenciją ir išaukštino mus į istorinę didybę?

Štai visi mūsų kunigaikščiai bei didikai, įskaitant net karalių Mindaugą, Vytautą Didįjį ir disidentą Čičinską, buvo tik politikai, o ne kokie nuskurę kultūrininkai. Jeigu jie būtų gaisinę laiką, rašydami romanus, ažuolų paunksmėje birbindami skudučius ir ant Palangos smėlio pirštu piešę šventuosius žaltčius, tai istorinės Lietuvos ribos būtų siekusios tik ligi Jiesės upelio. O kiek ten iš jo būtų galima pasisemti stiprybės, ypač vasarą, kai beveik visiškai išdžiūsta?

Ir nepriklausomybės laikais tik politikai paskirstydavo mums tarnybas ir algą, o dabar okupuotoje Lie-

tuvoje tik politikai pasako kultūrininkams, ką ir kaip reikia kurti, užkabina ant kaklo medalius, išrašo kelialapius į kurortus, į Sibirą ir į kapines, o reabilitavę prikelia net vėl iš numirusių.

Be to, ir išeivijoje ne kultūra, o tik politika išryškino įžymiausius mūsų organizacijų pirmininkus, kurie palaiko ar kaitina mūsų kovingumą, tik apsuksia politika gali kultūrininkas priartėti prie dolerinių fondų, įsipiršti knygų leidėjams ir dar prieš mirtį įsigyti laurų šluotelę dangiškai klauptai nusidulkinti.

Pridėkime dar, kad tikrai apdairi vyro ar žmonos politika iki šiol išsaugojo ir vieną kitą dar nesuirusią lietuvišką kultūrininkų šeimą, nes be politinės išminties gal jau tektų mums visiems mokėti vienas kitam alimentus.

Ne, kultūra ir kultūrininkas niekada negali vaidinti mūsų visuomenėje kokio nors vyraujančio vaidmens ar būti mūsų nacijos vadu! Pavyzdžiui, ar jūs galite įsivaizduoti nors ir patį įžymiausią mūsų kultūros kūrėją poetą prelatą Maironį, raitą ant balto žirgo, žaliakalnio aikštėje primantį nors ir ateitininkų ar zitičių parodą?.. Juk

apie tokį reginį net baisu pagalvoti! Tad ar jūsų dar neįtikinome?

Šarūnas Kaulakis

MUMS RAŠO

Neseniai esame gavę tokį vieno turistų laiškėlį:

"Aš neseniai grįžau iš ekskursijos į Lietuvą, tad, remdamasis savo kelionės patyrimu, noriu įspėti kitus tautiečius.

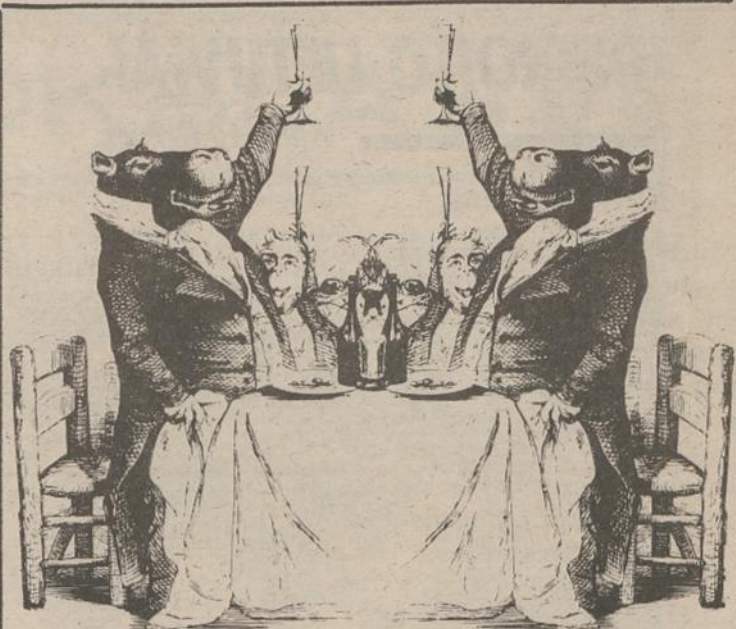
Vykdami Andropovo laikais į tėvynę, apsirėdykite paprasčiausiais drabužiais, senais batais ir skrinkite be kepurės. Nors aš nieko draudžiamo nevežiau, bet Maskvos muitininkai, mane tikrindami, nuardė mano naujausio kostiumo apikaklę, išrovė iš pečių vatą, atplėšė kelnų reisferšlius, atlupo naujų batų kulnis ir padus, išrovė naujos skrybėlės pamušalą ir, be jokio mandagumo ir atsargumo apčiupinėdami mano nuogą kūną, taip sužalojo vieną vietą, kad visą savaitę negalėjau be kentėjimo pasėdėti.

Nors tėvynės ruoželių pamaciau, bet giminėms leido tik tris valandas su manim pasikalbėti Vilniaus viešbuty, tad nespėjome išgerti nė jų atsivežtos šermukšninės, o grįžtant tie patys muitininkai atėmė net akmenį, kurį buvau pasirinkęs atminimui nuo Gedimino kalno ir įsidėjęs į kišenę.

Dėl to man dar skaudžiau, nes mano brolis ten yra nusipelnęs komunistas."

REIKALINGIAUSIAS KŪRINYS

Vilniaus dailės parodų rūmuose vykusioje respublikinės skulptūros parodoje tarp monumentaliosios ir dekoratyvinės skulptūros buvo eksponuota ir naujų medalių, kurie atkreipė rimčiausią lankytojų dėmesį. Tai dėl to, kad, kaip vienas tautietis laiške rašo, Lietuvoje sklinda gandas, jog visi režimui ištikimi ar bent pakenčiami piliečiai būsią sužymėti atitinkamais medaliais, kuriuos privalės dėvėti prisisekę prie atlapo.

SĖKMINGOS VEIKLOS SUKAKČIAI

Vieningų žygių šlovingi broliai,
Vienodų svorių, veidų ir mastų,
Kurie vos gimę ir ligi šiolei
Tą patį veikia, vienodai mąsto;
Kurie prie vairo, nors ir apžvairo,
Mums koja kelią į laimę rodo,
Nejaučia smūgių pro kietą odą, —
Už jus taurelę aukštai keliu.
Ilgiausių metų! Triskart — valio!

Kadangi pastaruoju metu labai padidėjo įvairių pagerbimų, vedybinių, skyrybinių ir amžiaus sukakčių skaičius, o ne visi sugeba tokiom progom pasakyti atitinkamai priderintą žodį, —

MES VISADA PASIRENGĘ PATARNAUTI!

Greitai ir jaudinančiai rašome jubiliejines prakalbas, pagyrimus, raudas ir prakeikimus, o reikalui esant, mūsų atstovas gali visa tai pasakyti prie grabo, lopšio ir garbės stalo Mūsų parengta ta pati prakalba lygiai tinka visokioms iškilimams, ir jokių pagerbiamojo biografinių duomenų nereikia.

Kreiptis:

EXPRESS ORATORS, Inc.

Medalių negaus tikrai visokie disidentai ir įtariamieji, kad juos būtų galima valdžios organams jau iš tolo atskirti...

ATSARGIAI SU PAMOKYMAIS!

Kaip "The Plain Dealer" laikraštis gegužės 19 d. praneša, Staunton, Va., ka-

talikų bažnyčioje per išpažintį nusidėjėlis šoko mušti kunigą ir šiam net sulaužė žandikaulį, kol kiti maldininkai atgynė ir pakvietė policiją. Incidento priežastis liko nežinoma, bet pašaliečiai spėja, kad nuodėmklausys palaikė nusidėjėlio žmonos pusę ir vyrui pasky-

(Nukelta į 8 psl.)

NEŽINOMOS ASMENYBĖS PORTRETAS

Vienas dalyvavęs JAV LB Kultūros tarybos III premijų šventėje dailininkas mums atsiuntė šitokį tenai jo nupieštą įžymaus visuomenininko portretą. Nors tą dailininko kūrinį čia spausdiname, bet, tenai patys nedalyvavę, vien iš išvaizdos negalime atspėti pozavusio modelio pavardės.

LABAI IŠGĄSDINO

"Mūsų ramioje kolonijoje staiga atsirado iki šiol niekur nematytas ir negirdėtas viengungis tautietis, kuris pradėjo atkakliai veržtis į L. Bendruomenės, Alto, Vliko ir net šachmatininkų veiklą, įstojo į šaulius ir siūlosi būti pirmininku, sako patriotines kalbas ir baliuose taikstosi prie mūsų moterų. Dabar mes esame labai išsigandę, nes anksčiau tokio nebuvo, ir slaptai susirinkę, tariamės, ką daryti." (Iš korespondencijos)

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

JONINIŲ LAUŽAS

Birželio 18 d., šeštadienį "Švyturio" šaulių kuopa Pilėnų stovykloje rengia Joninės. Bus banketas su programa ir po jo laužas. Bus pasveikinti atvykę Jonai ir Jonės. Vartai atidaryti nuo pat ryto. Norintieji galės gauti nakvynę ir sekmadienį praleisti Pilėnuose.

MIRĖ ANTANAS RADZEVIČIUS

Birželio 1 d. Detroito mieste Antanas Radzevičius sulaukęs 76 metus amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1907 m. kovo 19 d. Čyčų km., Alvito valsč., Vilkaviškio apskr. Pradžios mokyklą lankė Alvite, gimnaziją — Vilkaviškyje. Atlikęs karinę tarnybą, tarnavo Lietuvos policijoje. Į Ameriką atvyko 1949 metais. Priklausė St. Butkaus šaulių kuopai, Balfui ir SLA 352 kuopai.

Nuliūdime liko: žmona, du sūnūs ir duktė su šeimomis. Lietuvoje du broliai ir trys seserys.

Buvo pašarvotas Charles R. Steponausko laidotuvių namuose. Atsisveikinimo žodį tarė ir likusiai šeimai užuojautą pareiškė St. Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas ir šeimos draugas Juozas Leščinskas.

Velionio įamžinimui Tautos fondo laisvės išdui atsi-

lankusieji suaukojo 130 dol. Kiti aukojo mišioms.

Birželio 3 d. po atlaikytų kun. V. Kriščiūnevičiaus Dievo Apvaizdos bažnyčioje pamaldų, amžinam poilsiui nulydėtas į šv. Kapo kapines. Užkandžiai laidotuvių dalyviams buvo parūpinti Dievo Apvaizdos parapijos patalpose.

MIKĄ SVIDERSKĄ PRISIMENANT

Gegužės 31 d. suėjo vieneri metai kai atsiskyrė iš mūsų tarpo a. a. Mikas Sviderskas.

Velionis buvo gimęs 1904 m. sausio 6 d. Simne, Lietuvoje. Ten turėjo stambų ūkį ir vertėsi ūkininkavimu. Karo audrų sukūryje

1949 m. atvyko į Ameriką ir apsigyveno Detroito.

Birželio 5 d. kun. Alfonsas Babonas šv. Antano parapijos bažnyčioje už Miko Svidersko sielą aukojo mišias.

Po mišių švento Kapo kapinėse kun. Alfonsas Babonas pašventino ant kapo uždėtą granito plokštę.

Pašventinus granito plokštę dalyvavusieji buvo pakviesti į švedų restoraną pietų. Paminėjimą ir plokštės pašventimą surengė dukra Nijolė ir jos vyras Marijonas Šnapščiai.

SERGA KAZYS GOGELIS

Amerikos Lietuvių Radijo klubo "Lietuvių Balsas" pirminkas Kazys Gogelis gegužės 29 d. išvyko į Anapolio ligoninę tolimesniam gydymuisi.

1983 M.
KELIONĖS
Į LIETUVĄ

17 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA
Kellonė 714: Ilepso 14-30 \$1,799
Kellonė 915: rugsėjo 15 - spalio 1 \$1,699
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj,
1 Frankfurte

12 DIENŲ: LIETUVA IR RUSIJA
Kellonė 705: Ilepso 5-16 \$1,569
Kellonė 809: rugpjūčio 9-20 \$1,569
Kellonė 906: rugsėjo 6-17 \$1,569
Kellonė 104: spalio 4-15 \$1,279
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 3 Leningrade, 2 Maskvoj

Visi išvykimai iš New Yorko ir Bostono
Daromi giminių iškviatimo dokumentai
Dariaus-Girėno sukaktuvinis kalendorius — \$5.00
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/969-1190

Užjūrinis paskambinimas leidžia jums girdėti jų šypsena.

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 7 psl.)

rė per sunkią "pakūtą".

Šis pavyzdys turėtų įspėti ir mūsų nuodėmklausius, kad kartais neįsakytų karštesniam "griešninkui" išstoti iš reorgų, nuolankiai sumokėti LB nario mokestį ir balsuoti už frontininkus.

TEMOS, KURIOMS TRUKSTA STRAIPSNIŲ

• Kaip dabar kalbėtų ir rašytų mūsų narsiausias veikėjai, jeigu būtų saugiai išlikę okupuotoje Lietuvoje? (Reikėtų nurodyti ir pavardes).

• Nebandykime įkasti į užkulnį bėgančiam.

• Tų pačių asmenų fotografijos ir nuomonės po 40 metų.

• Kodėl išeivijos rašytojai, kurių kūryba buvo perspausdinta okup. Lietuvoje, čia ne vienodai smerkiami?

• Kiek mūsų daktarų, inžinierių, profesorų ir rezidencijų savininkų grįžtų į nepriklausomą Lietuvą?

• Rūtelė ir lelijėlė mūsų naujojoje patriotinėje poezijoje.

Kazkaip Italija neatrodo taip toli kada jūs skambinate.	Rate levels		
	10 mins.	Hours	
Yra taip gera vėl girdėti jų balsus, beveik lyg būtumėte kartu su jais. \$8.88 už 10 minučių yra žema kaina Italijai ir daugumai kraštų Europoje, kada jūs patys išsukate numerį naktį nuo 6 val. vak. iki 7 val. ryto.	Including tax		
	Standard	\$14.77	7am-1pm
	Discount	11.10	1pm-6pm
	Economy	8.88	6pm-7am

Jeigu jūs turėtumėte klausimų dėl užjūrio skambinimų, išsukit nemokamai numerį 1 800 874-4000. Mes atsakysime į visus jūsų klausimus ir pasakysime kaip lengva išsukti tarptautiniam skambinimui.

Ohio Bell

DONELAITIS IŠLEIDO 24 AUŠROS SPINDULĖLIUS

A. JUODVALKIS

Kiekvieną pavasarį prasi-veria mokyklų durys ir į gyvenimą ar tik trumpų atostogų išeina būriai jaunuolių. Šeštadieninės lituanistinės mokyklos taip pat užbaigia mokslo metus ir trejetui mėnesių išsiskirsto poilsui.

Didžiausia išeivijoje lituanistinė Kristijono Donelaičio mokykla, Chicagoje, užbaigė mokslo metus ir, kaip direktorius Julius Širka pastebėjo, išleido 24 Aušros spindulėlius, kad ir toliau šviestų lietuviškam gyvenime.

Iškilmės įvyko 1983 — AUŠROS — metais birželio 4 d. McKay miesto mokyklos auditorijoje (čia yra prisiglaudusi lituanistinė mokykla). Suskambėjus skambučiui auklėtojų vedami mokiniai užima salėje vietas, balkoną užpildo tėvai ir jų artimieji, o priekyje rezervuotas vietas užima mokyklos bičiuliai, rėmėjai ir spaudos žmonės. Scena papuošta Lietuvos Vyčiu ir vėliavomis, stalas apkrautas lietuviškomis knygomis. Maršo garsams aidint, įžygiuoja šių metų abiturientai. Visiems sustojus, sugiedami abiejų tautų himnai.

Programą veda inspektorė Regina Kučienė. Pristatomi mokyklos bičiuliai: vyskupas Vincentas Brizgys, kan. klebonas Ansas Trakis, JAV LB švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas ir kiti. Neužmiršti ir spaudos žmonės: Birutė Jasaitienė, Antanas Juodvalkis, Juozas Vilutis ir Stasys Juškėnas. Reikia pažymėti, kad mokyklos vadovybė visada paruošia medžiagą ir kartu su metraščiu bei kitais leidiniais įteikia dalyvaujantiems spaudos bendradarbiams ir svečiams. Mokyklų bičiuliai, direktorius, mokytojai papuošiami gėlytėmis.

Pagerbus svečius, įteikiami pagyrimo lapai geriausiems pradinės mokyklos mokiniams, o baigusiems VI-tąjį skyrių — įteikti pažymėjimai. LB Mar-

quette Parko apyl. pirm. ir buvusi šios mokyklos mokytoja Birutė Vindašienė apdovanojo šeštokus rašytojos Danutės Bindokienės knyga — Angelų sniegas.

Apie metraštį "Aušros spindulėliai" kalbėjo redaktorė O. Bindokienė ir aiškino, kodėl toks vardas buvo aštuntokų parinktas. Švenčiant AUŠROS šimtą metų sukaktį, mokiniai ir šiandieną jaučia jos spinduliavimą. Motyvus, dėl ko jie tokį vardą metraščiui davė, savo rašiniuose paskaitė šie mokiniai: Saulius Cibas, Viktoras Puodžiūnas, Beatrice Sturonaitė, Vytautas Saulis ir Andrius Tamulis.

Aukštesniosios lit. mokyklos pirmiesiems mokiniams įteikus pagyrimo lapus, atėjo eilė ir abiturientams. Atestatus įteikė direktorius Julius Širka, asistuojamas klasės auklėtojos Danutės Bindokienės ir vicedirektorės Reginos Kučienės. B. Palubinskienė įteikė jos tėvo Juozo Kapočiaus padovanotas knygas: Stasio Santvaro — Rubajatus ir dr. Antano Kučo — Amerikos lietuvių istoriją, o R. Marchertienė metraštį — Aušros spindulėliai. Atestatų įteikimas praėjo sklandžiai ir spalvingai.

Su abiturientais jautriai atsisveikino klasės auklėto-

Kr. Donelaičio aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokytojai 1982-1983 mokslo metais. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: Dalia Bilaišytė, vicedir. Danutė Bindokienė, dir. Julius Širka, inspektorė Regina Kučienė, Nijolė Nausėdienė. Antroje eilėje stovi: renginių vadovas muz. Vytautas Gutauskas, akord. Arūnas Polikaitis, muz. Darius Polikaitis, Juozas Polikaitis ir Leonas Juozapavičius. Jono Tamulaičio nuotr.

Kr. Donelaičio pradinės lituanistinės mokyklos mokiniai, kurie dalyvaus Dainų šventėje liepos 3 d. Pirmoje eilėje iš kairės 4-tas sėdi muz. Vytautas Gutauskas, dainų mokyt. Audra Aleknaitė ir dir. Julius Širka. Jono Tamulaičio nuotr.

Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų Tėvų komitetas 1982-1983 mokslo metais. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: Ramojus Vaitys, pirm. Raminta Marchertienė, Vida Gilvydienė. Antroje eilėje stovi: Vida Šilienė, Dana Putrienė, Jokūbas Gražys, Irena Adickienė ir Birutė Pabedinskienė. Jono Tamulaičio nuotr.

ja ir vicedirektorė rašytoja Danutė Bindokienė. "... mokiau, bariau, mylėjau, didžiuojuosi visais jumis ir

tikiu, kad manęs neapvilsite", baigė savo jautrų žodį klasės auklėtoja Danutė Bindokienė. Abiturientų vardu žodį pasakė Dana Didžbalytė, o jos talkininkės įteikė dovanas.

Abiturientus sveikino vysk. Vincentas Brizgys, švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas, kun. Ansas Trakis, tėvų komiteto pirm. R. Marchertienė ir direktorius Julius Širka.

Tėvų komitetas visus mokytojus iškviatė į sceną ir prisegė po gėlę, o direktorius padėjo komietto pirm. R. Marchertienei už dviejų metų nuosirdų darbą.

Atestatų įteikimo iškilmes baigtos menine dalimi:

(Nukelta į 10 psl.)

Kr. Donelaičio pradinės lituanistinės mokyklos mokytojai 1982-1983 mokslo metais. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: Danutė Puodžiūnienė, Marija Plačienė, dir. Julius Širka, Bronė Prapuolenienė, Ginta Pudymaitienė. Antroje eilėje stovi: Rita Valkiūnienė, Rūta Končienė, Audra Aleknaitė, Lilija Rekašytė, Alicija Brazaitienė, Svajonė Kerelytė ir akord. Lilija Šleiterytė. Jono Tamulaičio nuotr.

Kr. Donelaičio aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai, kurie dalyvaus Dainų šventėje liepos 3 d. Pirmoje eilėje iš kairės 5-tas sėdi: muz. Vytautas Gutauskas, dir. Julius Širka, muz. Darius Polikaitis. Jono Tamulaičio nuotr.

DONELAITIS IŠLEIDO...

(Atkelta iš 9 psl.)

Sturonaitė Beatričė, Tamulis Andrius, Vaičiulytė Iona, Valaitis Andrius ir Vitaitė Alida.

Jų tarpe buvo gerų ir stropių mokinių, baigusių penketukais ir nepraleidusių nė vienos pamokos. Tai sektini pavyzdžiai.

Šiais mokslo metais abejojose mokyklose mokėsi 207 mokiniai: 120 pradinėje ir 87 aukštesniojoje. Mokė 22 mokytojai, įskaitant ir pagelbinius. Mokyklai atsidėjęs vadovauja ilgametis direktorius pedagogas Julius Širka talkinamas vicedirektorės rašytojos Danutės Bindokienės ir inspektorės Reginos Kučienės.

Ūkinius ir piniginius mokyklos reikalus tvarko darbštus tėvų komitetas, kuriam pastaruosius dvejus metus vadovavo Raminta Marchertienė. Ateinantiems mokslo metams išrinktas naujas tėvų komitetas pasiskirstė pareigomis: pirm. Jonas Variakojis, vicepirm. Ramojus Vaitys ir Arvydas Tamulis, išdininkė Birutė Pabedinskienė, sekretorės — Vida Šilienė ir Eglė Novak, įvairiems kitiems reikalams — Dana Putrienė, Irena Adickienė, Nijolė Gerštikienė, Rima Bankienė, Jeronimas Gaižutis ir Jokūbas Gražys.

Kr. Donelaičio mokyklos vadovybė, mokytojai, tėvų komitetas ir tėvai dirba sutartinai ir dalinasi visais mokyklos rūpesčiais. Gaudami labai geri duomenys, ką matė ir šių metų abiturientų išleistuvėse. Pagerbti mokytojai ir tėvų komitetas.

Mokyklų leidiniai

Mokyklos leidžia savo laikraštuką — Pirmuosius žingsnius, kurio išeina 4 numeriai per metus, redaguojami D. Bindokienės ir D. Puodžiūnienės. Jame rašo abiejų mokyklų mokiniai. Be kita ko, birželio 4 d. laidoje yra įdėtos nuotraukos klasės auklėtojos Bronės Prapuolenienės ir pradinę mokyklą baigusių mokinių. Nepagailėta vietos Donelaičio ir ČALM krepšinio rungtynėms, kurias laimėjo Donelaitis. Įdėta nuotraukų iš mokyklos gyvenimo ir veiklos, yra iliustracijų ir piešinių, eilėraščių ir apsakymėlių, tik pritrūko medžiagos jūmoro skyriui.

Atskiras žodis reikia pasakyti ir apie kasmetinį Kr. Donelaičio aukštesn. mokyklos leidinį "Aušros spindulėlius", skirtus AUŠROS šimtmečiui prisiminti. Metraštyje yra direktoriaus, mokytojų, tėvų komiteto ir visų abiturientų nuotraukos, mokinių rašiniai, pie-

šiniai. Leidinys labai gausiai iliustruotas praėjusių metų abiturientų išleistuvių momentais ir mokyklos išvykų bei minėjimų nuotraukomis.

Aušros spindulėlius redagavo Danutė Bindokienė, prasmingą viršelį nupiešė Jonas Maleška, nuotraukas darė Jonas Tamulaitis, spaudė M. Morkūno spaustuvė. Leidinio mecenatai: Zota ir Gediminas Mickevičiai, Aleksandra Buivydienė, Sigutė ir Juozas Užupiai, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ir Veronika Kraszewski.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ŽENONI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES NEEDED FOR MED/SURGICAL & ICU & CCU
3 to 11 & 11 to 7 SHIFT
Salary commensurate with experience and ability. Excellent benefit program. For 218 bed hospital located in a beautiful university community in the Twin Lakes area of Western Kentucky.
Apply call or write to: PERSONNEL DIRECTOR MURRAY-CALLOWAY COUNTY HOSPITAL, 303 POPLAR STREET MURRAY, KY. 42071 PHONE 502-753-5131 (22-28)

TOOL MAKER

Know progressive & steel rule dies.
Pay commensurate with experience.

Call 212-438-1200 (23-29)

MOLD MAKER PLASTIC MOLD

Pay commensurate with experience.

Call 212-438-1200 (23-29)

PRINTER BINDERY

FOREMAN/FOREWOMAN

For large publication printer in Miami. Saddle, perfect, spiral. Salary open. Full benefits. Profit sharing. Call collect 305-885-6652, ask for DICK EDWARDS or CHRIS. (23-25)

CHILDCARE OPENINGS

Must have a degree and 2 years experience with male delinquent youths and be at least 23 years old. Sleep in days work. Beginnings salary \$11,000.00-15,000.00. Send resume & college transcript to SISTER RITA

BOYSVILLE OF MICHIGAN
8744 CLINTON MACON RD.
CLINTON, MICH. 49236
Equal Opportunity Employer (21-28)

ENGINEER/FIELD SERVICE to install and service laser medical instruments. Offering specialized training through a reputable company dedicated to professionalism. Send resume to: MEDITEC OF AMERICA, INC., P. O. Box 10253, Clearwater, Fla. 33517. (23-25)

ALUMINUM DIE CAST SUPERVISOR

Major manufacturing company seeks experienced aluminum die casting supervisor with proven supervisory skills and at least 10 yrs. experience in aluminum die casting. Experience on 800-1000 ton machines a plus. Excellent salary commensurate with your experience and ability. Fine comprehensive benefit program. Strongsville area. For appt. call Steve Pavelschak at 216-225-9127.

PRANEŠIMAS

LST Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos valdybos, II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų metu, birželio 30 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, tel. (312) 778-9878, ruošia susitikimą ir pasižmonėjimą.

• **OHIO AUTO BODY**, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Iš toliau atvykstantieji ir Chicagoje bei jos apylinkėse gyvenantieji nariai su šeimomis bei draugais, pra-

šomi birželio 30 dienos vakarą skirti tarpusaviam bendravimui ir nuomonių pasidalinimui.

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor
savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio
Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Turime namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač apie naują parapiją. Taip pat ir naują lietuvių koloniją, SUNNY HILLS, Floridoje, 955 mylios nuo Clevelando.

Norintieji pirkti ar parduoti prašom kreiptis į mano įstaigą.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

NAUJA VALDYBA

LB Clevelando Apylinkės valdyba savo posėdyje š. m. birželio 6 d. pasiskirstė pareigomis sekančiai: Vladas Cyvas - pirmininkas, Sigutė Lenkauskaitė - vicepirmininkė ir narė jaunimo reikalams, Jonas Gudėnas - sekretorius, Vincas Cečys - išdininkas, Aldona Miškinienė - švietimas ir informacija, Viktoras Mariūnas - kultūriniai reikalai, Vladas Bacevičius - socialiniai reikalai.

• **ALGIO IR LORETOS GUDENŲ**, buvusių clevelandiečių, o dabar gyvenančių Chicagoje, dukrelė buvo pakrikštyta gegužės 28 d. Dievo Motinos parapijos bažnyčioje Linos-Doros vardais. Krikšto apeigas atliko kun. G. Kijauskas, S.J. Krikšto tėvais buvo Ona Salamon ir Julius Stankus. Krikštytųjų vaishės buvo Jono Gudėno namuose, Clevelande.

• **ALBERTAS SUSINSKAS** ši pavasarį baigęs inžineriją, gegužės 21 d. susituokė su Kristina Kudžiute. Jo tėveliai, Irena ir Albertas Sušinskai, jauniesiems užprenumeravo Dirvą. Sveikiname jaunuosius išjungus į Dirvos skaitytojų šeimą.

Iš Australijos į Ameriką

(Atkelta iš 1 psl.)

viršininkais V. Čyvu ir K. Rociūnaite, kurie tuoj praneša kas kur gyvena ir pristato juos jų šeimnininkams.

Pirmasis išpūdis labai geras, manieji sportininkai ir vadovai patenkinti, skuba susitvarkyti, nes jau už poros valandų prasideda pirmosios rungtynės. Randu daugybę savo pažįstamų, gaunu Lietuvių Klube sau atskirą Jaunimo kambarį, kur pasidedam savo bendruosius daiktus, o mano šeimnininkas Vl. Bacevičius jau veda į čia pat esantį namą, kur aš esu apgyvendintas ir būsiu jo prižiūrimas.

Pirmosios rungtynės

Parapijos sporto salėje lygiai antrą valandą Clevelando "Žaibo" pirmininkas J. Kijauskas ir Priėmimo komiteto pirmininkas Vl. Plečkaitis pristato australiečių moterų tinklinio komandą ir savąsias "Žaibo" žaidėjas. Australietės įteikia savo oponentėms prisiminimo išvykos ženklukus ir švilpukas pradeda pirmąsias mūsų sportines rungtynes. Žaidimas krypta šeimnininkų naudai ir jos laimi pirmąjį setą. Antrajame australietės parodo didesnį pasipriešinimą, tačiau ir jis, kaip ir trečiasis, yra pralaiminimas ir clevelandietės gauna pirmąjį šios išvykos laimėjimą. Rungtynių metu jaučiamas aiškus nuovargis, 25-kių valandų nemigo ir kelionės rezultatai, nors clevelandietės parodo aiškų pranašumą ir yra pelnytos laimėtojos. Žaidžiama stalo teniso rungtynės, kur australiečiai C. Andrilionis ir A. Balnins nugalė clevelandiečius. Rezultatas laimėjimų išsilygina. Paskutines pirmosios dienos rungtynes žaidžia jaunieji krepšininkai ir šiose rungtynėse matomas aiškus australiečių pranašumas laimint 70:40.

Pirmosios dienos vakare Lietuvių Klube vyksta susipažinimo vakaras. Australiečiai pasipuošę savo išieiginėmis uniformomis, atkreipia visų dėmesį. Kaip ir sportinėje, taip ir išieiginėje aprangoje, dominuoja: pas vyrus žalia ir pas merginas geltona spalva. Į šį vakarą atsilankė tikrai daug žmonių, didžiojo salės šokant vyresniesiems ir apačioje jaunimui. Puikus maistas, gera muzika, vienas kitas vyno stiklas, tuoj pat atnešė linksmą ir jaukią nuotaiką visiems.

Vakaro metu australiečius sveikino Priėmimo komiteto pirmininkas Vl. Plečkaitis, "Žaibo" vardu V. Čyvas, kun. G. Kijauskas, LB apylinkė.

Sveikinimo žodį tarė ir australiečių išvykos vadovas

Antanas Laukaitis, džiaugdamasis tais pirmaisiais taip gražiais išpūdžiais ir tokiu puikiu clevelandiečių priėmimu, pabrėždamas, kad tokios išvykos ir toks Amerikos, Kanados ir Australijos jaunimo bendradarbiavimas ši jaunimą suartina ir duoda jam to dvasinio lietuviško peno. Susipažinimo vakaras buvo labai puikus ir jau po kelių valandų matėsi, kad svečiai su vietiniu jaunimu tikrai susipažino.

Sekmadienis prasidėjo pamaldomis lietuvių parapijos bažnyčioje. Australiečiai ir vėl savo išieiginėmis uniformomis pasipuošę, dalyvavo pamaldose. Parapijos klebonas kun. G. Kijauskas laikė šias mišias ir savo pamoksle pasveikino australiečius sportininkus ir palinkėjo jiems geriausios sportinės sėkmės. Po pamaldų, bendrai kartu prie paminklo buvo padaryta nuotrauka ir po pietų Lietuvių Klube, prasidėjo sekmadienio rungtynės. Pirmąsias žaidė moterų krepšininkės ir jas laimėjo clevelandieškes, kurių tarpe buvo amerikonių universiteto rinktinių žaidėjų, kas jų komandą labai sustiprino, nors australietės žaidė tikrai gražiai. Vyrų krepšinyje šeimnininkai ir pasirodė stipresni ir atsiekė laimėjimą, kai vyrų tinklinyje, po įtemptos ir gražios trijų setų kovos, taip pat laimėjo šeimnininkai. Šachma-

tų susitikime J. Dambrauskas nugalėjo clevelandietį Nasvytį. Bendrai paėmus, visos varžybos praėjo labai draugiškoje nuotaikoje ir australiečiai turėjo progos priprasti prie naujų sąlygų ir ypatingai krepšininkai, prie jiems svetimų krepšinio amerikoniškų taisyklių. Sekmadienio vakare per lietuviškąją radijo valandėlę, kalbėjo australiečių išvykos vadovas Antanas Laukaitis.

Pirmadienį svečiai vadovaujami D. Orantaitės apilankė įžymiąsias Clevelando vietas, turėjo priėmimą pas miesto burmistrą ir vakare atsisveikinimo vakaronę. Gi jau anksti antradienį visi išskrido į Detroitą.

Sportininkų ir vadovų vardu aš nuoširdžiai dėkoju visiems Clevelando lietuviams už tokį puikų ir nuoširdų australiečių priėmimą.

• **A.A. ROMOS BALYTĖS** nekrologe, Dirvos praejusiame numeryje, buvo praleista, kad ji studijavo politinius mokslus ir ispanų kalbą Clevelando Valstybiniame Universitete.

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

J. LUPO
DECORATING
COMPLETE HOUSE
REPAIR,
PAINTING-PAPER-
HANGING-PLASTER
461-5882

MATAS & TURNER
REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

HOWARD TURNER
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

CLEVELANDE IR
APYLINKĖJE

• **Onos Mikulskienės** kanklių muzikos studijos mokinių 10-tasis kanklių muzikos rečitalis įvyks š. m. birželio 19 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Programą atliks 6 mokinių nuo 8-14 metų amžiaus ir šešerių metų Kristupas Matas su lumzdeliu. Trys pažangiausios kanklininkės jau kankliuoja Čiurlionio Ansamblyje ir dalyvaus Dainų šventėje Chicagoje. Visus mylinčius savo prosenelių tautinę kanklių muziką maloniai kviečia studijos vadovė ir studenčių mokytoja atsilankyti ir pasigrožėti jaunųjų talentų atliekama muzika. Po programos kanklininkų mokytoja ruošia skanias vaišes.

Mylimai motinai

A. A.

ONAI ČIURLIONIENEI

mirus, jos dukroms KASEI, ALDONAI ir anūkei DALIAI bei kitiems giminėms nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo

Janė ir Juozas
Daunorai

A. A.

ONAI ČIURLIONIENEI

mirus, dukroms KOTRYNAI MARTUS, ALDONAI — Australijoje ir anūkei DALIAI su šeima nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo

Nora Braziulienė,
Albinas ir Genovaitė Karsokai

ONAI ČIURLIONIENEI

mirus, jos dukras KATRINĄ ir ALDONĄ, sūnų STASĮ bei jų artimus užjaučiame giliu nuoširdumu. Žinome, labai gerai žinome ką sielai reiškia mylimą netekti

Elena ir Juozas
Mockaičiai

DIRVA

PABALTIEČIAI BALTUOSE RŪMUOSE

Apie pora šimtų baltų - lietuvių, latvių ir estų - iš visos Amerikos dalyvavo Baltuose Rūmuose suruoštose iškilmėse praėjusį pirmadienį, birželio 13 dieną, stebint prezidentą

LOS ANGELES

BALTŲ LAISVĖS DIENA

Californijos legislatura birželio 9 d. priėmė rezoliuciją, kuria birželio 14-ji kasmet būtų skelbiama BALTŲ LAISVĖS DIENA, kaip Amerikos žmonių solidarumo pareiškimas su pavergtų Baltijos tautų žmonių laisvės aspiracijomis. Californijos legislatura apgailestauja, kad Sovietų Sąjunga atsisako pripažinti Baltijos respublikoms suverenumą ir nusileisti teisėtiems jų reikalavimams gyventi nepriklausomai nuo svetimųjų dominavimo ir priespaudos.

Californijos legislatura prašo Californijos gubernatorių kasmet skelbti BALTŲ LAISVĖS DIENĄ, o taip pat kreipiasi į JAV prezidentą, kad ragintų Jungtines Tautas iširti Sovietų Sąjungos įvykdytą neteisėtą ir prievartinę Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją ir Baltijos tautų žmonių nuolatinius žmogaus teisių pažeidimus.

Reaganą pasirašant Baltų Laisvės Dienos proklamaciją.

Prieš tai įvykusioje konferencijoje dalyviai buvo atskirų kalbėtojų supažindinti su JAV politika sovietų atžvilgiu, Salvadoro ir švietimo klausimais.

Baltų atstovai Baltuose Rūmuose buvo gražiai priimti ir vaišinami.

Iš lietuvių dalyvavo visų centrinių organizacijų vadovai - kaip Vliko, Alto, LB - ir laikraščių redaktoriai, o taip pat Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis.

Iš Clevelando dalyvavo (alfabeto tvarka): I. Bublienė, V. Gedgaudas, V. Jokubaitis, G. ir R. Kudukiai, M. ir E. Lenkauskai, V. Plečkaitis ir V. Rociūnas.

Sį susitikimą su prezidentu suruošė Baltic American Freedom League, pristatydama Baltiesiems Rūmams kvietinių asmenų sąrašą.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Lenkevičius, Chicago 10.00
P. Šukis, Cleveland 3.00
V. Abraitis, Palm Coast .. 8.00
V. Chaves, Marstons Mills 1.00
J. Tallat-Kelpšienė, Cleveland 3.00

A. A.

BARBORAI STUKIENEI

mirus, vyrui ALBINUI STUKUI, mūsų skyriaus valdybos nariui, jos sesutei STELAI, broliui ANTANUI ir kitiems giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

A.L.T. S-gos Elizabetho skyriaus valdyba ir nariai

Po labai trumpos ligos ir po antros nesėkmingos operacijos, mirė

BARBORA STUKIENĖ.

Vyrui ALBINUI STUKUI, mūsų geram prieteliui reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime

Vietoj gėlių siunčiame \$25.00, Dirvai paremti.

Regina ir Kazys
Čiurliai

V. Besperaitis, Topanga 10.00
A. Keliuotis, Chicago 3.00
A. Vaitaitis, S. Arabija 10.00
V. Petkus, Lakeline 8.00
V. Starkus, Chicago 10.00
Dr. G. Degėsys, Chicago 8.00
J. Bagdonas, Woodhaven 30.00
J. Palšis, Chicago 8.00
M. Valiušienė,

St. Petersburg 5.00
A. Meilus, Cleveland 10.00
J. Kas-Kasmasukas,

Pembroke 50.00

J. Paršeliūnas, Brampton 8.00

LMF New Yorko klubas 20.00

V. Petrauskas, Austin .. 8.00

Iz. Jonaitis, Australija .. 9.00

E. Carter, Chicago 10.00

V. Mackus, Chicago 5.00

M. L. Baliai, Cleveland 100.00

VI. Šniolis, Seminole 17

L. Sagys, Lyndhurst 3.00

Dr. G. Sabataitis, Parma 3.00

J. Jankus, Richmond Hts. 3.00

St. Varekojis, Chicago .. 3.00

M. Razgaitis, Brooklyn .. 3.00

J. Puskunigis, Cleveland 3.00

J. Mischik, Miami 3.00

A. Pintsch, W. Milford .. 8.00

Dr. A. Būtkus, Cleveland 8.00

J. Petrauskas, Los Angeles 3.00

J. Mikelaitis, Freiburg .. 10.00

A. Sperauskas, Pomona .. 8.00

Dr. G. Balukas, Chicago 10.00

V. Janušauskas, Montreal 3.00

B. Gajauskienė,

Santa Monica 3.00

J. Švoba, Madison Hts. 3.00

A. Budrikis, St. Petersburg 5.00

A. Karklius, Cleveland .. 8.00

ALT S-gos Detroito

skyrius 300.00

A. Gustaitis, Los Angeles 3.00

Kun. D. Lengvino mirties

metinių min. komitetas 10.00

Ed. Jasiūnas, Chicago .. 3.00

G. Balanda, Warren 8.00

M. Lemberdienė,

Santa Monica 3.00

Z. Moliejus, Chicago' 3.00

A. Kašuba, Deltona 5.00

J. Rambutis, Geneva 3.00

Arch. Jonas ir Jadvyga

Mulokai S. Monica .. 50.00

Dr. R. Sakalas,

Vero Beach 8.00

Z. Vyšniauskienė, Malver 3.00

M. Aukštuolis, Cleveland 3.00

E. Sinkys, Santa Monica 33.00

K. Narbutaitis, Cleveland 3.00

J. Vaičaitis, St. Petersburg 8.00

A. Petrauskas, St. Pete. 3.00

K. Dabrila, Chicago 3.00

J. Sabal, Rocky River .. 25.00

Dr. A. Baltrukėnas Dania 20.00

M. Prakevich,

Virginia Beach 1.00

J. Byla, Waterbury 8.00

J. Juška, Chicago 8.00

V. Mieželis, Phoenix 8.00

M. Slavinskienė,

Monticello 15.00

A. Dubauskas,

Cambridge 3.00

Br. Narbutas, Toronto .. 23.00

St. Stasevičius, Chicago 8.00

J. Stašaitis, Brockton 8.00

J. Kazėnas, Cleveland .. 3.00

T. Bogušas, Boston 3.00

H. Sukauskas, Toronto .. 3.00

V. Cicėnas, Northlake .. 8.00

P. Lukas, Elizabeth 20.00

V. Leparskas, Eastlake .. 3.00

J. Asminas, Livonia 3.00

A. P. Muliolis, Euclid 8.00

K. Palubinskas, Cleveland 3.00

Dr. V. Gruzdis, Cleveland 8.00

Br. Scepavičius,

Mississauga 3.00

A. Petrauskis,

Rocky River 8.00

Rockfordo pensininkai .. 15.00

J. Nakutavičius,

Massapequa 15.00

V. Katelė, Melrose Park 8.00

G. Valūnas, St. Petersburg 8.00

J. Čibiras, Dayton 3.00

A. A. dr. V. Čeko atminimui

vietoj gėlių auka Dirvai

paremti — XY N. York 75.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

A. A. STASYS JURKŪNAS.

Gimė 1904 m. Vindeikių km., Musninkų valsč., Ukmergės apskr. Mirė 1983 m. balandžio 11 d., Chicagoje. Palaidotas balandžio 16 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Dėkojame visiems skaitlingai suvažiavusiems iš arti ir toli atsisveikinti su velioniu ir palydėjusiems Jį pašutinėje žemiškoje kelionėje į kapines.

Dėkojame klebonui kun. A. Zakarauskui už Šv. Mišias ir pamokslą bažnyčioje, kan. V. Zakarauskui už maldas atsisveikinimo metu koplyčioje ir palydėjusiam velionį į kapines, kun. A. Žvinkliui už maldą koplyčioje. Dėkojame sol. J. Vazneliui už giedojimą ir dr. A. Kalvaičiui palydėjusiam jį vargonais bažnyčioje.

Dėkojame P. Vėbrai, D. Adomaičiui, Ig. Andrašiūnui, M. Valiukėnui ir J. Žemaičiui už tartus žodžius atsisveikinimo metu koplyčioje.

Dėkojame karsto nešėjams.

Dėkojame visiems aukojusiems Šv. Mišioms, Tautos Fondui ir labdaringsoms organizacijoms velionio Stasio vardu.

Dėkojame už atsiųstas gėles, už pareikštas užuojautas spaudoje ir mums asmeniškais laiškais.

Jūsų maldos ir Jūsų mums užuojautos stiprino mus tą sunkią atsisveikinimo valandą.

Visiems nuoširdus ačiū.

ŽMONA — SOFIJA,

DUKTĖ — MILDA SU ŠEIMA,

SESERYS — ZOSĖ, ONA, STEFANIJA

IR TEOFILĖ SU ŠEIMOMIS,

BROLIS — JONAS SU ŠEIMA

ŠVOGERIS — STASYS

A. A.

FELICIJAI MODESTAVIČIENEI

mirus, reiškiamo giliausią užuojautą sūnui CEZARIUI ir šeimai, broliui E. KERSNAUSKUI ir šeimai, seserims STRAVINSKIENEI ir LIUGALIENEI bei visiems artimiesiems. Liūdime kartu su jumis.

Mega Barniškaitė
Izabelė Jonaitienė

A. A.

VANDUTEI KAUNIENEI

mirus, jos vyrui PETRUI, sūnams SAULIUI ir MARIJUI, seserims LIUCIJAI ir ALEI su šeimomis ir broliui ALEKSUI bei kitiems giminėms reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Stasė ir Jonas Kazlauskai
su šeima

A. A.

arch. JONUI MULOKUI

amžinybėn iškeliavus, žmonai JADVYGAI, sūnams RIMUI ir DAINIUI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Jis iškeliavo, bet dalelę savęs paliko Detroito Wayne Valstybinio Universiteto Lietuvių Kambaryje.

Lietuvių Kambario Wayne
Univeritete Komitetas